

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

ปริญญา

รัฐศาสตร์

รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย: ศึกษาเฉพาะกรณี เรือนจำกลางคลองเปรม
เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง

The Male Prisoner Commits Breach of Discipline: A Case Study of
Klongprem Central Prison, Bangkok Remand Prison and
Central Correctional Institution for Drug addicts

นามผู้วิจัย นายอนุวัตร โชคเฉลิมวงศ์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, สส.ม., นบ.ท.)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จริชัย สุชะเกตุ, วท.ม.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ไฉไล สักคิวงพงศ์, น.ม.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์จตุพร บานชื่น, M.S.S.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์วันชัย อางคงหาญ, M.A.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 28 เดือน มกราคม พ.ศ. 2549

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย : ศึกษาเฉพาะกรณี
เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร
และทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง

The Male Prisoner Commits Breach of Discipline: A Case Study of
Klongprem Central Prison, Bangkok Remand Prison
and Central Correctional Institution for Drug addicts

โดย

นายอนุวัตร โชคเฉลิมวงศ์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

พ.ศ. 2549

ISBN 974-16-1124-2

อนุวัตร โชคเฉลิมวงศ์ 2549: การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย: ศึกษาเฉพาะกรณี
เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) สาขาวิชารัฐศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ประชานกรรมการที่ปรึกษา:
รองศาสตราจารย์นวลจันทร์ ทักษะกุล, สส.ม., นบ.ท. 89 หน้า
ISBN 974-16-1124-2

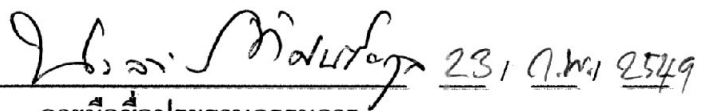
การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิด
วินัยของผู้ต้องขัง ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะความผิด กำหนดโทษตาม
คำพิพากษาของศาล ระยะเวลาที่ต้องโทษจำคุกมาแล้ว จำนวนครั้งที่กระทำผิดวินัย ระดับความรู้
ความเข้าใจ ในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ และระดับความรู้ ความเข้าใจ ในบทลงโทษทางวินัย
เพื่อหาแนวทางหรือมาตรการที่เหมาะสม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของ
ผู้ต้องขัง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้ต้องขังชายที่ถูกลงโทษทางวินัยและถูกดำเนินคดีทาง
อาญาเพิ่มโทษ ในเรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และทัณฑสถานบำบัด
พิเศษกลาง จำนวน 119 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไค สแควร์ ซึ่งกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านระดับความรู้ ความเข้าใจ ในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ มี
ความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง แต่ปัจจัยในด้านอายุ ระดับการศึกษา
ลักษณะความผิด กำหนดโทษตามคำพิพากษา ระยะเวลาที่ต้องโทษจำคุกมาแล้ว จำนวนครั้งที่เคย
กระทำผิดวินัย และระดับความรู้ ความเข้าใจ ในบทลงโทษทางวินัย ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะ
การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

Anuwat Chokchalermwong 2006: The Male Prisoner Commits Breach of Discipline:
A Case Study of Klongprem Central Prison, Bangkok Remand Prison and Central
Correctional Institution for Drug addicts. Master of Arts (Political Science),
Major Field: Political Science, Department of Political Science and Public
Administration. Thesis Advisor: Associate Professor Naunjun Tasanachaikul, M.A.,
Thai Bars. 89 pages.
ISBN 974-16-1124-2

The objective of this research is to examine factors related to a breach of discipline of prisoners. These factors are composed of age, level of education, offence characteristic, sentence length, period of time having been in prison, amount of time breaking discipline, level of understanding of rules or regulations and manner of acting, level of understanding of discipline penalty.

The sample consists of 119 inmates who have committed a breach of prison discipline and, also, have been imposed more severe penalties from three prisons and correctional institutions. To collect and analyze data, questionnaires and ready made computer program were applied. As for statistics used in this research, there are percentage, mean, standard deviation and chi-square. The hypothesis was examined and set at .05 level of statistical significance.

The research has found that there is a relationship between factors in terms of level of understanding in rules, regulations disciplines, and characteristics of breaking rules of prisoners. However, the factors regarding age, level of education, offence characteristic, sentence length, a period of time having been in prison, amount of time breaking discipline, level of understanding of rules of regulations and level of understanding of discipline penalty do not have any relationship to the forms of a breach of discipline.

Anuwat C.

Student's signature

N. Tasanachaikul 23 / Feb / 2006

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอระลึกถึงด้วยความเคารพ รองศาสตราจารย์นวลจันทร์ ทักสนชัยกุล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการทำวิทยานิพนธ์ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง รวมถึงผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชต์ สุขะเกตุ กรรมการสาขาวิชาเอก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขการวิเคราะห์ทางสถิติ และรองศาสตราจารย์ไฉไล ศักดิรพงษ์ กรรมการสาขาวิชารอง อาจารย์สุรพันธ์ เพชรภา ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย และรองศาสตราจารย์จุฑพร บานชื่น หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่านด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ท่านพิทยา ตั้งมนาคิน รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ผู้บัญชาการเรือนจำกลางบางขวาง ผู้บัญชาการเรือนจำกลางคลองเปรม ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง ตลอดจนเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ที่ได้ให้คำแนะนำ สนับสนุน และช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลและรวบรวมแบบสอบถาม และขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการกรอแบบสอบถามเป็นอย่างดี และที่สำคัญยิ่ง ขอขอบคุณ คุณอังคณา โชคเฉลิมวงศ์ ตลอดจนเพื่อนเจ้าหน้าที่เรือนจำกลางบางขวางทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

สำระความรู้ คุณความดีอันเกิดประโยชน์จากคุณค่าของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอมอบแด่ บิดามารดา บุรพคณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

อนุวัตร โชคเฉลิมวงศ์
กุมภาพันธ์ 2549

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง

(3)

บทที่ 1 บทนำ

1

ความสำคัญของปัญหา

1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

3

ขอบเขตของการวิจัย

3

นิยามศัพท์

4

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร

5

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด

5

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ

14

แนวคิดเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

19

ข้อมูลเกี่ยวกับเรือนจำและทัณฑสถาน

38

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

44

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

49

กรอบแนวคิดในการวิจัย

50

สมมติฐานในการวิจัย

50

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

52

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

52

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

52

การทดสอบเครื่องมือ

54

การเก็บรวบรวมข้อมูล

55

การวิเคราะห์ข้อมูล

55

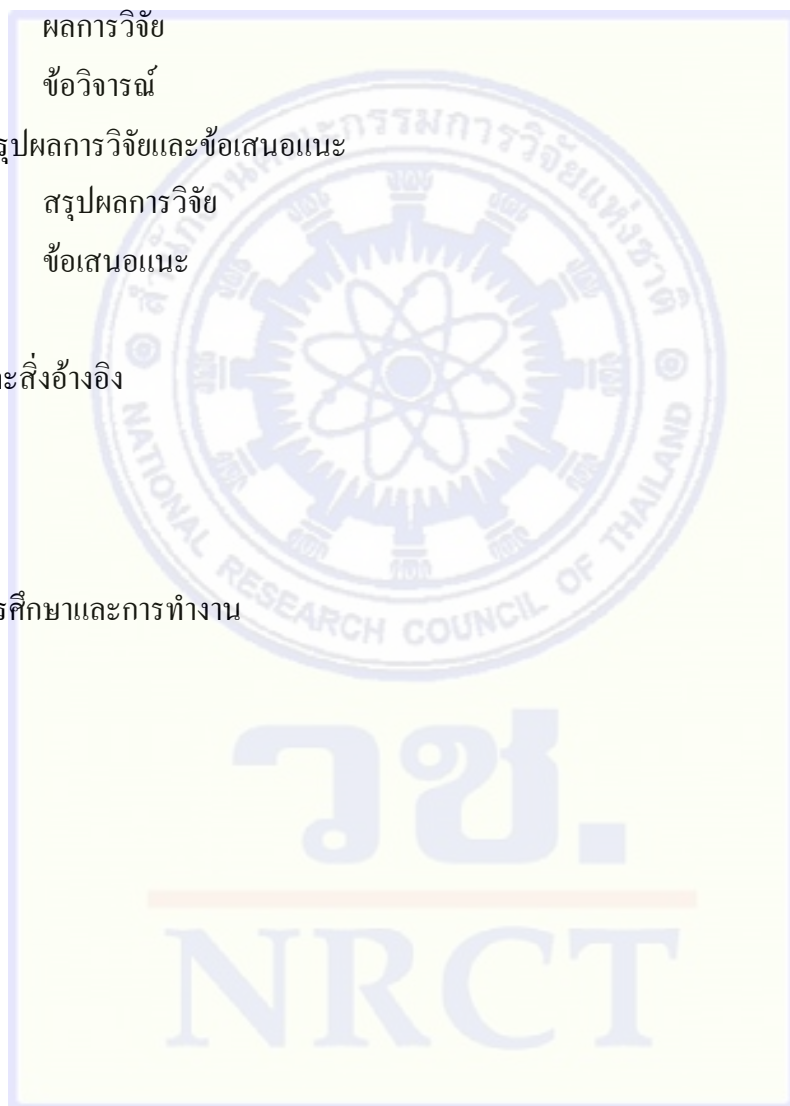
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

55

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	56
ผลการวิจัย	56
ข้อวิจารณ์	71
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	74
สรุปผลการวิจัย	74
ข้อเสนอแนะ	76
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	79
ภาคผนวก	83
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	89

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวน ร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	57
2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ	60
3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในบทลงโทษทางวินัย	63
4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง	66
5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง	67
6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความผิด กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง	67
7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกำหนดโทษ กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง	68
8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่จำคุกมาแล้ว กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง	69
9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งที่เคยกระทำผิด กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง	70
11	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบดทลงโทษ ทางวินัย กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง	71

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขัง โดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพกายและจิตที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำ ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพที่สุจริตและสามารถดำรงชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติและสังคมให้การยอมรับ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษา หรือคำสั่งตามกฎหมาย โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการราชทัณฑ์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนด นโยบายของกระทรวง หลักอาชญาวิทยา และหลักทัณฑวิทยา ตลอดจนข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ สำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ ดำเนินการเกี่ยวกับการให้สวัสดิการ และการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขัง และปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย (กรมราชทัณฑ์, 2546)

ในการวิจัยของนวนจันทร์ ทศนชัยกุล และคณะ (2542) รายงานว่าในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังขณะที่อยู่ในเรือนจำและทัณฑสถาน จะครอบคลุมภารกิจสำคัญของกรมราชทัณฑ์ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง และด้านการแก้ไขฟื้นฟู เพื่อพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคมอีกครั้ง นอกจากนี้ยังรวมถึงการให้ประโยชน์และสวัสดิการต่าง ๆ แก่ผู้ต้องขังด้วยโดยกรมราชทัณฑ์ได้ยึดถือและปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง (Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners and Related Recommendations) ขององค์การสหประชาชาติ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 อย่างเคร่งครัดสำหรับภารกิจด้านควบคุมนั้น จะเกี่ยวข้องกับการรักษาวินัยของผู้ต้องขัง การควบคุมรักษาการณ์เพื่อป้องกันผู้ต้องขังหลบหนีหรือก่อเหตุร้าย รวมทั้งการกำหนดมาตรการในการควบคุมผู้ต้องขังทั้งภายในเรือนจำและภายนอกเรือนจำ ทั้งนี้ การลงโทษทางวินัยของกรมราชทัณฑ์ จะคำนึงถึงหลักมนุษยธรรม จดเว้นการลงโทษอย่างโหดร้ายทารุณ ปราศจากมนุษยธรรม ตลอดจนวิธีการในการพิจารณาปราศจากการตัดสินแบบรวบรัด สามารถตรวจสอบได้ ก่อนลงโทษจะต้องมีการเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้ชี้แจงเสมอจนเมื่อปรากฏชัดว่า ผู้ต้องขังผู้นั้นกระทำความผิดวินัยจริงจึงลงโทษ

ตามควรแก่กรณีแห่งความผิด ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ซึ่งในทางปฏิบัติโทษที่ใช้ในการลงโทษทางวินัย ได้แก่ ภาคทัณฑ์ งดการเลื่อนชั้นโดยมีกำหนดเวลา ลดชั้น ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อ ลดหรืองดประโยชน์และรางวัลทั้งหมด หรือแต่บางส่วนบางอย่าง ชั่งเฉียวไม่เกิน 3 เดือน และตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก ส่วนการใช้เครื่องเครื่องพันธนาการกับผู้ต้องขังนั้น มิใช่เพื่อการลงโทษ แต่มีเป้าหมายสำคัญเพื่อเป็นการป้องกันการหลบหนี และการก่อเหตุร้ายของผู้ต้องขัง รวมทั้งเป็นการป้องกันการกระทำใด ๆ อันอาจเป็นอันตรายทั้งต่อตัวผู้ต้องขังเองและผู้อื่น ภายใต้หลักการ เหตุผล และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เช่น เป็นบุคคลที่น่าจะก่ออันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตไม่สมประกอบอันอาจเป็นอันตรายต่อผู้อื่น เป็นบุคคลที่น่าจะพยายามหลบหนีการควบคุม เป็นต้น ส่วนด้านการแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง จะเกี่ยวข้องกับการให้การศึกษาทั้งสายสามัญและสายวิชาชีพ ตลอดจนการศึกษาและอบรมด้านธรรมะ ศิลธรรม จริยธรรมเพื่อพัฒนาฟื้นฟูจิตใจผู้ต้องขัง นอกจากนี้ กรมราชทัณฑ์ยังได้กำหนดให้มีแผนการปฏิบัติเฉพาะสำหรับผู้ต้องขังแต่ละประเภทไว้ด้วย โดยขณะนี้ก็มีแผนการปฏิบัติเฉพาะสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุ ผู้ต้องขังที่กระทำผิดในคดีเกี่ยวกับเพศ คดียาเสพติด คดีความผิดต่อชีวิต และคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน

จากการที่ผู้วิจัยเป็นเจ้าหน้าที่คนหนึ่งซึ่งปฏิบัติงานและมีประสบการณ์ในเรือนจำ เห็นว่ากรมราชทัณฑ์ได้พยายามที่จะแก้ไขพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดี และไม่ก่อความสงบเรียบร้อยของสังคมตามที่สาธารณชนทั้งหลายมุ่งหวัง โดยการนำมาตรการต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาใช้กับผู้ต้องขัง แต่กลับพบว่าผู้ต้องขังบางคน ซึ่งถึงแม้จะถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถานแล้ว ก็ยังคงมีพฤติกรรมที่ไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ของเรือนจำ เช่น การพยายามหลบหนี การลักลอบมีสิ่งของต้องห้ามไว้ในครอบครอง การเล่นการพนัน เป็นต้น ซึ่งบางครั้งก็เป็นข่าวคราวปรากฏให้เห็นตามสื่อมวลชนต่าง ๆ ทำให้ภาพลักษณ์ของกรมราชทัณฑ์เกิดความเสียหายได้

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่ศึกษาว่าเพราะเหตุใด ในเมื่อกรมราชทัณฑ์ได้มีมาตรการต่าง ๆ ที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้ต้องขังประพฤติตนเป็นคนดี เช่น การจัดชั้นผู้ต้องขัง การลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ โดยมุ่งเน้นให้ผู้ต้องขังได้พยายามประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี อยู่ในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่กำหนด เพื่อที่จะได้กลับสู่สังคมได้เร็วขึ้น แต่กลับมีผู้ต้องขังบางส่วนยังกระทำผิดวินัยอยู่ ทำให้ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ และยังเป็นอุปสรรคสำคัญในการที่จะบำบัด ฟื้นฟู แก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังให้กลับตัวเป็นคนดีได้ ซึ่งผลของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อลักษณะการกระทำผิดวินัยของ

ผู้ต้องขัง ทั้งนี้ เพื่อให้กรมราชทัณฑ์ได้นำผลของการวิจัยที่เป็นประโยชน์ ไปปรับใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการแก้ไขปัญหาคriminalกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง เพื่อให้เรือนจำและทัณฑสถาน เป็นที่สำหรับให้โอกาสผู้ต้องขังได้รับการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัย ตามเป้าหมายของกรมราชทัณฑ์ในการที่จะเป็นองค์กรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดี อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ซึ่งปัจจัยส่วนบุคคลที่ศึกษาประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะความผิด กำหนดโทษ ระยะเวลาที่ต้องโทษจำคุกมาแล้ว และจำนวนครั้งที่เคยกระทำผิดวินัย
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจ ของผู้ต้องขัง เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ และระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ และระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย กับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัย ทำให้ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ต้องขังที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัย ทราบถึงระดับความรู้ ความเข้าใจ ของผู้ต้องขัง เกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ และระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย ทำให้เกิดประโยชน์ในการหาแนวทางหรือมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminalกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะผู้ต้องขังชายที่ถูกลงโทษทางวินัยและถูกดำเนินคดีทางอาญาเพิ่มโทษ ในเรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง (ข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม 2547 ถึงเดือนมิถุนายน 2548)

นิยามศัพท์

เพื่อที่จะให้เข้าใจถึงตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เพื่อใช้ในการศึกษาดังนี้

“ผู้ต้องขัง” หมายถึง ผู้ต้องขังชายที่ศาลมีคำพิพากษาให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง และเป็นผู้ที่ถูกลงโทษทางวินัยและถูกดำเนินคดีทางอาญาเพิ่มโทษ

“วินัยผู้ต้องขัง” หมายถึง ผู้ต้องขังจะต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อกำหนดต่าง ๆ ของเรือนจำและทัณฑสถาน ซึ่งหมายความรวมถึงพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ตลอดจนกฎกระทรวง ที่กำหนดไว้เป็นความผิดทางวินัยด้วย

“การกระทำผิดวินัย” หมายถึง การที่ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน กระทำการฝ่าฝืนต่อกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ และมีกำหนดไว้เป็นโทษทางวินัย ขณะต้องโทษจำคุกโดยถูกดำเนินคดีทางอาญาเพิ่มโทษ

“เรือนจำและทัณฑสถาน” หมายถึง เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง

“ความรู้ ความเข้าใจ” หมายถึง พฤติกรรมหรือความสามารถในการทรงจำหรือระลึกถึงอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ รับรู้ถึงกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ และบทลงโทษทางวินัย ของผู้ตอบสอบถาม

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการวิจัยเรื่อง การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย ศึกษาเฉพาะกรณี เรือนจำกลาง คลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเสนอเป็นลำดับดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำความผิด
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจ
3. แนวคิดเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. ข้อมูลเกี่ยวกับเรือนจำและทัณฑสถาน
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำความผิด

นวลจันทร์ (2548: 34) กล่าวว่า การศึกษาถึงสาเหตุของการกระทำผิด จะต้องเริ่มมองจากตัวผู้กระทำผิดก่อน เนื่องจากการกระทำผิดจะเริ่มจากสภาวะทางจิตใจเป็นสำคัญ อิทธิพลของจิตใจจึงเป็นตัวการที่ทำให้มนุษย์ทำในสิ่งที่ผิดหรือถูก สอดคล้องกับการพิจารณาการกระทำผิดของกฎหมายอาญาที่ดูถึงเจตนาเป็นองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิด ดังนี้

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psyanalytic Theory)

Freud (1961) ได้ศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ โดยใช้วิธีจิตวิเคราะห์ หรือทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psyanalytic Theory) ซึ่ง นวลจันทร์ ทัศนชัยกุล (2548: 34 - 35) ได้สรุปผลการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ของฟรอยด์ ไว้ดังนี้

1. Id เป็นโครงสร้างทางจิตใจขั้นพื้นฐาน และติดตัวมาตั้งแต่เกิด มีลักษณะเป็นสัญชาตญาณที่ฝังลึกในส่วนของจิตใจมนุษย์ซึ่งมาจากแรงผลักดันทางชีวภาพ เป็นสภาพจิตใจที่ยังไม่ได้ขัดเกลา เป็นจิตไร้สำนึกที่สนองความต้องการของตนเอง โดยยึดหลักความพอใจ (Pleasure of

Principle) เป็นความคิด ความต้องการแรกเริ่มที่สำคัญของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร ความต้องการทางเพศ เป็นต้น ความต้องการขั้นนี้ถือเป็นสัญชาตญาณของคนทุกคน

2. Ego เป็นขั้นที่สภาวะจิตใจได้รับการพัฒนามาจาก Id เริ่มรู้จักตัวเอง ความเป็นจริง ความมีเหตุผล ความมีสติ โดย Ego จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ควบคุมให้สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ซึ่ง Ego จะมีความเข้มแข็งเพียงใดมีผลมาจากการเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอนและประสบการณ์ที่ได้รับ

3. Superego เป็นขั้นที่สภาวะจิตใจได้รับการพัฒนาขั้นสูงสุด โดยได้รับอิทธิพลมาจาก ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม คุณภาพของจิตใจทำให้นุชนมีความประพฤติที่ดีงาม จิตใจคำนึงถึงความผิดบาป ความดีความชั่ว

องค์ประกอบทั้งสามมิได้แยกออกจากกัน แต่ทำงานร่วมกันอยู่ตลอดเวลา เช่น Id จะหาความพึงพอใจตอบสนองความต้องการ Superego เป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์ทางสังคม มีศีลธรรม ห้ามไว้ โดยมี Ego เป็นตัวประนีประนอมให้เกิดความสมดุล

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบบุคลิกภาพของมนุษย์ตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ เป็นการอธิบายถึง สัญชาตญาณความพึงพอใจและความต้องการของมนุษย์ (Id) และจะตอบสนองเพื่อความพึงพอใจทันที โดยไม่คำนึงถึงความเป็นจริงใด ๆ ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดวินัยก็เช่นเดียวกัน เมื่อจิตใจถูกสิ่งเร้ามากระตุ้นให้เกิดความต้องการที่จะกระทำความผิด (Id) แต่หากจิตใจของคนคนนั้นเกิดความขัดแย้งในการกระทำความผิด หรือสามารถหักห้ามที่จะไม่กระทำความผิดได้ ก็คือ Super Ego ซึ่งถือเป็นสภาวะจิตใจขั้นสูง และเป็นสิ่งสำคัญที่จะยึดเหนี่ยวตัวเองให้สามารถเอาชนะใจตัวเองได้ แต่การจะมีสภาวะจิตใจขั้น Super Ego จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้กับการปลูกฝังคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม มาตั้งแต่ยังเด็ก ซึ่งบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ถือเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่ง เนื่องจากเป็นผู้ที่มีโอกาสอยู่ใกล้ชิด สามารถอบรมสั่งสอนได้อย่างสม่ำเสมอ และสามารถปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างให้เห็นจริงได้ ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กเมื่อเติบโตขึ้นอย่างมาก ซึ่งถ้าจิตใจมีคุณธรรมก็จะสามารถหลีกเลี่ยงการกระทำความผิดได้

นอกจากนี้ อัมณพ (2527: 94) กล่าวว่า พฤติกรรมการกระทำความผิดหรือการเป็นอาชญากร สามารถอธิบายได้โดยทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางสังคม และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

กับโครงสร้างทางสังคมซึ่งมีอยู่หลายทฤษฎี แต่ผู้วิจัยจะขอเสนอเฉพาะในส่วนของทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย ดังนี้

ทฤษฎีการเลียนแบบ (Imitation Theory)

Garbriel (1978: 186) เป็นนักสังคมวิทยาและนักอาชญาวิทยาชาวฝรั่งเศส กล่าวว่า เมื่ออาชญากรรมหรือการกระทำผิดเกิดขึ้น มันมิได้เกิดขึ้นตามลำพังโดดเดี่ยว แต่มีเทคนิคของการกระทำความผิดที่คล้ายคลึงกันเกิดตามมาด้วย เป็นปัญหาลูกโซ่ จากการศึกษากรณีตัวอย่างของการกระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรมหลายคดี ทำให้ทราบว่าการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นนั้นมีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. บุคคลมีแนวโน้มที่จะเลียนแบบแฟชั่นและประเพณีของคนอื่น ตามปกติกลุ่มชนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันจะมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องแฟชั่นและประเพณีอย่างช้า ๆ แต่ถ้ากลุ่มที่แตกต่างกันติดต่อกันสัมพันธ์กัน ก็จะส่งเสริมให้เกิดการเลียนแบบขึ้น
2. ผู้ที่มีฐานะต่ำลงจะเลียนแบบผู้ที่มีฐานะสูงกว่า และพฤติกรรมของการกระทำความผิดหลายชนิดที่เริ่มเกิดขึ้นในหมู่วัยรุ่นชั้นสูง จะแพร่ไปสู่ชนชั้นต่ำโดยการเลียนแบบ
3. บุคคลจะเลียนแบบพฤติกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ ถ้าหากว่าพฤติกรรมแบบเก่า ๆ เกิดความขัดแย้งกัน และเชื่อว่าพฤติกรรมการเลียนแบบเป็นการเรียนรู้อย่างหนึ่ง และการเลียนแบบบางอย่างทำให้เกิดการกระทำความผิด

ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน (Differential Associations Theory)

Sutherland (2003 อ้างถึงใน นวลจันทร์, 2548: 119 - 120) เป็นเจ้าของทฤษฎีนี้ ซึ่งให้ความสำคัญของการกระทำความผิดไปที่กลุ่มเพื่อนที่มีการคบหาสมาคมด้วย เนื่องจากมีการพบปะสังสรรค์กัน เป็นการติดต่อสองฝ่าย ดังนั้น องค์ประกอบของเพื่อนจึงมีความสำคัญ ซึ่งองค์ประกอบของเพื่อน ได้แก่ ประเภท คุณลักษณะ บุคลิก พฤติกรรม ประเด็นที่น่าสนใจ คือทฤษฎีนี้มองว่าคนจะกระทำความผิดเพราะคบเพื่อน เอาอย่างเพื่อน เลียนแบบเพื่อน ซึ่งเป็นการนำทัศนคติ ค่านิยม กลวิธี เทคนิคที่โน้มน้าวให้กระทำความผิดต่าง ๆ มาปฏิบัติในภายหลัง

ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันของซัทเทอร์แลนด์ ผู้วิจัยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการกระทำความผิด เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้จากคนใกล้ชิดหรือคนรอบข้างรวมทั้งพ่อและแม่ มิใช่มีมาแต่กำเนิด หรือสืบทอดทางสายเลือด
2. พฤติกรรมการกระทำความผิดเกิดจากการเรียนรู้จากการพบปะสังสรรค์กับบุคคลอื่นตามกระบวนการติดต่อสื่อสารกัน
3. หลักการสำคัญในส่วนของการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมนั้นเกิดขึ้นในกลุ่มบุคคลที่สนิทสนมใกล้ชิดกัน
4. การเรียนรู้พฤติกรรมของการกระทำความผิด จะรวมถึงเทคนิคในการกระทำความผิด ซึ่งบางครั้งก็สลับซับซ้อนแต่บางครั้งก็ง่าย และทิศทางเฉพาะของแรงคล้อย แรงผลักดัน การใช้เหตุผล ตลอดจนทัศนคติเกี่ยวกับการกระทำความผิด
5. ทิศทางเฉพาะของแรงจูงใจและแรงผลักดัน ซึ่งจะแสดงออกในรูปของความเชื่อถือหรือไม่เชื่อถือ ที่มีต่อบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของแต่ละสังคมว่าจะเชื่อถือหรือไม่เชื่อถือในกฎหมาย
6. หลักการสำคัญของการคบหาสมาคมกับบุคคลที่แตกต่างกัน ก็คือบุคคลจะกลายเป็นผู้กระทำความผิด เพราะว่าความเห็นด้วยกับการละเมิดกฎหมายมีมากกว่าความเห็นด้วยกับการไม่ละเมิดกฎหมาย
7. การคบหาสมาคมกับบุคคลที่แตกต่างกัน อาจจะแตกต่างกันในด้าน ความถี่ ระยะเวลา การให้ความสำคัญ และความเข้มข้น ซึ่งหมายความว่าถึงลักษณะของความแตกต่างกันของการคบหาสมาคม ระหว่างพฤติกรรมการกระทำความผิดและพฤติกรรมต่อต้านการกระทำความผิด
8. กระบวนการของการเรียนรู้พฤติกรรมการกระทำความผิด โดยการสัมพันธ์กับรูปแบบของการกระทำความผิดและต่อต้านการกระทำความผิด จะมีความเกี่ยวข้องกับกลไกการทำงานที่เหมือนกับการเรียนรู้ทั่วไป

9. ในขณะที่พฤติกรรมการกระทำผิด เป็นการแสดงออกถึงความต้องการและค่านิยมทั่วไป แต่ก็ไม่จำเป็นต้องอธิบายโดยความต้องการและค่านิยมนั้น เนื่องจากพฤติกรรมต่อต้านการกระทำผิดก็มีความต้องการและค่านิยมเดียวกัน บุคคลลัทธิพิทักษ์ก็เพื่อต้องการความมั่นคงในการเงิน เช่นเดียวกันกับกรรมกรที่ทำงานหนักเพื่อความมั่นคงในการเงิน ความพยายามที่จะอธิบายพฤติกรรมการกระทำผิดจากแรงผลักดันและค่านิยมทั่วไป เช่น ความสุข การดิ้นรน เพื่อสถานภาพทางสังคม แรงกระตุ้นจากเงิน ความผิหว้าง และอื่น ๆ คงจะต้องพบกับความไม่ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ เนื่องจากจะเป็นการอธิบายได้ทั้งพฤติกรรมการกระทำผิดและพฤติกรรมที่ไม่ผิดกฎหมาย เช่นเดียวกับกระบวนการหายใจที่จำเป็นสำหรับพฤติกรรมทุกประเภท แต่ไม่ได้แบ่งแยกแยะระหว่างพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายและพฤติกรรมที่ไม่ผิดกฎหมาย

นอกจากนี้ ชัทเทอร์แลนด์ยังได้นำเสนอปัจจัยสองประการ ที่อาจทำให้ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน มีความจำกัดในการอธิบายพฤติกรรมการกระทำผิด ปัจจัยแรก คือโอกาสในการกระทำผิด กล่าวคือแม้ว่าบุคคลจะมีความเห็นด้วยกับพฤติกรรมการกระทำผิด แต่หากไม่มีโอกาสกระทำผิด บุคคลนั้นก็อาจจะไม่กระทำความผิด ซึ่งแต่ละบุคคลจะมองเห็นถึงการมีโอกาสนในการกระทำผิดไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคลด้วย กล่าวคือคนที่บุคคลจะกระทำความผิด จะต้องเป็นบุคคลที่เรียนรู้และมีความชำนาญในการกระทำความผิดด้วย สำหรับปัจจัยที่สอง คือทางเลือกพฤติกรรมอื่นนอกเหนือจากพฤติกรรมการกระทำผิด กล่าวคือทางเลือกพฤติกรรมอื่นจะขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้ ตัวอย่างเช่น อาชญากรรมบางคนอาจเรียนรู้วิธีการโจรกรรม รอยนต์และรู้ว่าเป็นหนทางเดียวที่จะหารายได้เลี้ยงตนเอง จึงเลือกประกอบอาชญากรรม ในขณะที่บุคคลธรรมดาทั่วไปก็อาจเรียนรู้วิธีการโจรกรรมรอยนต์เช่นเดียวกัน แต่ไม่เลือกที่จะประกอบอาชญากรรมทั้งนี้เนื่องจากมีทางเลือกอื่นที่ถูกต้องตามกฎหมาย

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันของชัทเทอร์แลนด์ เป็นการเสนอถึงสาเหตุการกระทำความผิด ที่เกิดขึ้นจากการคบหาสมาคมกับกลุ่มบุคคลที่กระทำผิด ทำให้เกิดการเรียนรู้พฤติกรรมแล้วเลียนแบบหรือเอาเป็นแบบอย่าง เช่นเดียวกับผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย ที่มีพฤติกรรมกระทำผิดซึ่งเกิดขึ้นจากการเรียนรู้สภาพแวดล้อมภายในเรือนจำ มีการติดต่อสื่อสารและการพบปะกับเพื่อนผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย เมื่อมีความใกล้ชิดเป็นส่วนตัว เรียนรู้กลวิธีในการกระทำผิดวินัยก็อาจนำไปสู่การกระทำผิดวินัยในที่สุด

ทฤษฎีการควบคุมทางสังคม (Control Theory)

ทฤษฎีการควบคุมทางสังคม ของ Hirschi (1969 อ้างถึงใน วารุณี, 2531: 73) อธิบายถึง พฤติกรรมของการกระทำผิดของแต่ละบุคคลนั้นเป็นผลมาจากการที่ตัวเชื่อมระหว่างบุคคลกับ สังคมอ่อนตัวหรือแตกหักไป ตัวเชื่อมที่กล่าวถึงมีส่วนประกอบ ดังนี้

1. ความผูกพัน (Attachment) เมื่อบุคคลไม่มีความผูกพันไม่ว่าจะเป็นกับครอบครัว โรงเรียน ประเทศชาติ หรือมนุษยชาติ เขาก็จะไม่มีความสนใจในความต้องการและความคาดหวัง ของบุคคลอื่น ๆ ไม่ใส่ใจในความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งเปรียบเสมือนตัวแทนของบรรทัดฐานของ สังคม ดังนั้น จึงเป็นการง่ายต่อการที่จะไม่ปฏิบัติตามบรรทัดฐานนั้น ซึ่ง เฮิร์สชี่ มองว่าบุคคลจะ ติดขัดบรรทัดฐานหรือมีพฤติกรรมต่าง ๆ ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีความผูกพันกับคนอื่น ๆ ในสังคม

2. ความมุ่งมั่น (Commitment) แนวคิดนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า คนส่วนใหญ่ที่อยู่ ในสังคมที่มีการจัดระเบียบ ต้องการวัตถุ ชื่อเสียงเกียรติยศ ความก้าวหน้า และไม่ต้องการสูญเสียไป บุคคลใดมีความมุ่งมั่นในการได้มาซึ่งสิ่งเหล่านี้ เขาจะไม่กระทำความผิดเพราะการกระทำผิดเป็นการ ทำลายการได้มาซึ่งสิ่งที่เขาต้องการ (ถ้าถูกจับได้) ในขณะที่เดียวกันผู้ที่ไม่มีความมุ่งมั่นจะละเมิดกฎ ระเบียบต่าง ๆ ได้ง่าย เพราะสิ่งที่ต้องการสูญเสียไป ดังนั้น ความทะเยอทะยานหรือความมุ่งหวัง ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการนำมาซึ่งการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

3. การเข้าร่วมหรือความเกี่ยวข้อง (Involvement) หมายถึง การมีส่วนร่วมกิจกรรม ต่าง ๆ ของสังคม การมีกิจกรรมร่วมกับคนอื่นเป็นกลุ่ม เช่น การเล่นกีฬาฟุตบอล หรือนันทนาการ อย่างใดอย่างหนึ่ง กิจกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นการสร้างสรรค์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ทำให้มีการ ร่วมคิด ร่วมกระทำ ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์เป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคม ทำให้มีเวลาหรือ โอกาสที่จะไปกระทำความผิดได้

4. ความเชื่อ (Belief) เฮิร์สชี่ เสนอว่าคนในสังคมมีระบบค่านิยมร่วมกันอยู่ และไม่มี วัฒนธรรมรอง แต่มีความแตกต่างกันในเรื่องความเชื่อที่มีต่อค่านิยมหรือกฎเกณฑ์ของสังคม ถ้าบุคคลมีความเชื่อว่าการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม เขาก็จะไม่ละเมิดกฎเกณฑ์เหล่านั้น ในทางตรงกันข้าม ถ้าเขาเชื่อว่าไม่จำเป็นจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม โอกาสที่เขาจะ ละเมิดกฎเกณฑ์ก็เกิดขึ้นได้ง่าย

สรุปได้ว่า การที่บุคคลไม่มีความผูกพัน ไม่มีความตั้งมั่น ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม และมีความเชื่อว่าไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ก็จะเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลกระทำความผิด เช่นเดียวกับผู้ต้องขังที่กระทำความผิดวินัยในเรือนจำ ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของเรือนจำ เพราะไม่เห็นความสำคัญของสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้รับจากการประพฤติตัวดี เช่น การเลื่อนชั้น การได้รับวันลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ เป็นต้น ซึ่งการมีความเชื่อ ค่านิยมที่แตกต่างจากผู้ต้องขังส่วนใหญ่นี้เอง ที่อาจจะเป็นสาเหตุทำให้ผู้ต้องขังกระทำความผิดวินัยได้

ทฤษฎีกลไกการควบคุม (Containment Theory)

Reckless (1972) กล่าวว่า การกระทำความผิดของมนุษย์มีกลไกในการควบคุม ซึ่งนวลจันทร์ (2548: 114 - 115) ได้สรุปทฤษฎีกลไกการควบคุมของเรคเลส ว่าพฤติกรรมที่ถูกต้องตามกฎหมายและพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน การกระทำความผิดจะมีกลไกในการควบคุมที่เกี่ยวข้องอยู่ 2 ระบบ คือ

1. ระบบการควบคุมภายใน (Inner Control) เป็นความสามารถในการควบคุมตัวเองได้ มีความอดกลั้น ความคิดที่ใฝ่ดี จิตใจสูงพอที่มองข้ามสิ่งเร้าหรือความชั่วร้าย มีสติสัมปชัญญะ มีความอดทนสูง ความสามารถที่จะหาสิ่งมาทดแทนทำให้เกิดความพอใจได้ โดยไม่มีความตึงเครียดทางจิตใจและอารมณ์

2. ระบบการควบคุมภายนอก (Outer Control) หมายถึง กฎเกณฑ์ ระเบียบ จารีตประเพณี ศีลธรรม การมีเป้าหมายและความมุ่งหวังของชีวิต สภาพสังคมที่มีความหวังและมีเหตุผลคำแนะนำที่ดี วินัยที่มีประสิทธิภาพ โอกาสที่จะได้รับการยอมรับนับถือจึงไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ

นวลจันทร์ (2548: 117 - 118) ได้ตั้งข้อสังเกตที่น่าสนใจจากทฤษฎีกลไกการควบคุมไว้ดังนี้

1. เป็นทฤษฎีที่เหมาะสมกับการอธิบายอาชญากรรมได้จำนวนมาก เป็นการกล่าวถึงสภาพจิตใจ วัตถุประสงค์ที่เห็นชัดเจน ไม่เน้นไปข้างใดข้างหนึ่ง ทำให้สามารถศึกษาคดีอาชญากรรมได้ดี

2. เป็นทฤษฎีที่อธิบายการกระทำความผิดเกี่ยวกับบุคคลและเกี่ยวกับทรัพย์สินได้ดี
3. เป็นทฤษฎีที่จิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และนักกฎหมาย นำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งในการควบคุมระบบภายในและระบบภายนอก
4. ระบบการควบคุมภายในและระบบการควบคุมภายนอก อาจจะค้นพบได้จากการศึกษาบุคคลเป็นราย ๆ ไป สามารถสังเกตจุดอ่อนและจุดแข็งได้
5. เป็นทฤษฎีที่นำไปใช้ในการแก้ไขฟื้นฟูจิตใจผู้กระทำความผิดได้อย่างถูกต้อง โดยการสร้างสิ่งแวดล้อมภายนอก และปรับปรุงจิตใจเสียใหม่
6. เป็นทฤษฎีที่จะนำไปใช้เพื่อการป้องกันการกระทำความผิดได้ โดยพิจารณาว่าระบบควบคุมอ่อนแออย่างไรบ้าง แล้วพยายามแก้ไขจุดอ่อนก่อนจะเกิดการกระทำความผิดขึ้น
7. ระบบควบคุมภายในและภายนอก เป็นสิ่งที่อาจจะประเมินและคาดคะเนได้ สามารถระบุให้เห็นถึงความเข้มแข็งและความอ่อนแอ เพื่อประโยชน์แก่การวิจัย มีสิ่งรับประกันเป็นอย่างดีว่าการประเมินผลดังกล่าวอาจจะกระทำอย่างมีมาตรฐานได้

สรุปได้ว่า ทฤษฎีกลไกในการควบคุม ได้ชี้ให้เห็นถึงข้อกำหนดของพฤติกรรมที่อยู่ในระดับแบบแผนที่จะต่อต้านการเบี่ยงเบนและปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกันของสังคมนั้น ๆ คนที่กระทำความผิดก็เนื่องมาจากระบบการควบคุมภายในและระบบการควบคุมภายนอกไม่เข้มแข็ง อย่างไรก็ตามถ้าระบบการควบคุมระบบใดระบบหนึ่งเข้มแข็ง แม้เพียงระบบเดียว ก็เพียงพอที่จะสามารถควบคุมหรือยับยั้งพฤติกรรมการกระทำความผิดได้

ทฤษฎีหลายสาเหตุกับการเกิดอาชญากรรม

ทฤษฎีหลายสาเหตุ เป็นทฤษฎีที่พยายามชี้ให้เห็นถึงปัจจัยสำคัญ ๆ ที่มีผลต่อการเกิดอาชญากรรมหรือการกระทำความผิด ซึ่งมีแนวคิดที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ทฤษฎีของ Manhein (1965: 201 - 202) แมนไฮน์เป็นนักอาชญวิทยาชาวอังกฤษ กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดอาชญากรรมคือปัจจัยทางกายภาพ (Physical factors) ปัจจัยทาง

สังคม (Social Factors) ปัจจัยสองด้านนี้จะส่งผลไปยังจิตใจ (Mental factors) กล่าวคือ เมื่อจิตใจมีความต้องการหรือมีแรงจูงใจก็จะสามารถกระทำผิดได้ แต่ทั้งนี้ หากขาดความต้องการทางจิตใจแล้ว พฤติกรรมการกระทำผิดก็จะไม่เกิดขึ้น หรืออีกนัยหนึ่ง หากความต้องการทางจิตใจมีมาก แม้จะไม่มีปัจจัยอื่นก็อาจจะนำไปสู่การกระทำผิดได้

2. ทฤษฎีของ Gibbons (1973: 254) กิบบอนส์ได้จำแนกสาเหตุของการกระทำผิดไว้ 3 ประการ ดังนี้

2.1 สาเหตุที่เป็นพื้นฐานของการกระทำผิด (Root causes) เช่น ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็ว สภาพไร้กฎหมายหรือไร้ระเบียบในสังคม ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

2.2 สาเหตุแทรกซ้อน (Intervening variables) ได้แก่ ประสบการณ์ภายในครอบครัว การมีสัมพันธภาพกับคนชั่ว การยึดวัฒนธรรมรองที่มุ่งส่งเสริมการกระทำผิด

2.3 ปัจจัยหนุน (Precipitating factors) กล่าวคือ บุคลิกภาพของแต่ละบุคคลประกอบกับสถานการณ์หรือโอกาสอำนวย

3. ทฤษฎีของ Weston and Wells (1972: 111 – 112) เวสต์ตันและเวลล์ได้ตั้งทฤษฎีหลายสาเหตุขึ้นมาโดยแยกปัจจัยสำคัญไว้สามประการ คือ 1) ปัจจัยความบกพร่องขององค์ประกอบของร่างกาย ซึ่งหมายความว่ารวมถึงสภาพบกพร่องของจิตใจด้วย 2) ปัจจัยอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม และ 3) ปัจจัยสถานการณ์ในขณะนั้น ทั้งสามประการนี้รวมตัวกันได้ระดับหนึ่งจะทำให้เกิดการกระทำผิดขึ้นได้ และการกระทำผิดที่เกิดขึ้นนั้นอาจจะเป็นการกระทำผิดตามโอกาส การกระทำผิดที่พัฒนาขึ้นมาอีกระดับหนึ่ง และการกระทำผิดที่ซ้ำซาก มีบุคคลหลายคนกระทำความผิดเพราะมีปัจจัยเพียงอย่างเดียว บางคนกระทำผิดเพราะปัจจัยหลายปัจจัย และเรื่องปัจจัยนี้มักจะจัดระดับได้ว่าอันไหนสำคัญกว่ากัน คนแต่ละคนหรือกลุ่มคนแต่ละกลุ่ม อาจมีพฤติกรรมกระทำผิดจากปัจจัยเพียงอย่างเดียวหรือหลายอย่างก็ได้

กล่าวโดยสรุป คือ ทฤษฎีของแมนไฮม์ เน้นความสำคัญทางจิตใจ ปัจจัยทางจิตใจคือตัวการที่ก่อให้เกิดการกระทำผิด หากขาดแรงจูงใจของจิตใจแล้วการกระทำผิดก็จะไม่เกิดขึ้น ดังนั้น พฤติกรรมการกระทำผิดจะเกิดต่อเมื่อมีแรงจูงใจหรือแรงกดดันอยู่ในระดับหนึ่ง การที่มีแรงจูงใจแสดงว่าต้องมีปัจจัยอย่างอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ดังนั้นตามทฤษฎีนี้จึงต้องมีปัจจัยอย่างน้อย 2 ปัจจัย

จึงจะทำให้เกิดการกระทำผิดขึ้น ทฤษฎีของกิบบอนส์ เน้นปัจจัย 3 ประการ คือปัจจัยพื้นฐาน ปัจจัยแทรกซ้อน และปัจจัยหนุน ปัจจัยทั้งสามประการนี้จะต้องรวมตัวกันเข้า พฤติกรรมการกระทำผิดจึงจะเกิดขึ้น ส่วนทฤษฎีของเวสต์ตันและเวลส์ เน้นปัจจัยเดียวก็อาจจะทำให้เกิดพฤติกรรมการกระทำผิดได้ ซึ่งนักอาชญาวิทยาสองท่านนี้ ละไว้ในฐานที่เข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตใจ ซึ่งไม่อาจมองข้ามปัจจัยทางจิตใจไปได้ ดังนั้น ความคิดของเวสต์ตันและเวลส์จึงสอดคล้องกับแนวคิดของแมนไฮม์ ซึ่งจากแนวคิด ทฤษฎีของทั้ง 3 ทฤษฎี ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำมาใช้ในการอธิบายถึงปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ

ความหมายของความรู้ ความเข้าใจ

ประภาเพ็ญ (2526: 125) กล่าวว่า ความรู้ คือการจดจำข้อเท็จจริงต่าง ๆ รวมถึงความสามารถ และทักษะปัญญา การใช้ความคิด วิเคราะห์ ประอบการตัดสินใจที่เรียกว่าพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)

บุญธรรม (2535: 7) ได้ให้ความหมายของความรู้ ว่าเป็นการระลึกถึง เรื่องราวที่เคยประสบมา การจดจำเนื้อเรื่อง และสิ่งที่เกี่ยวข้องกันอยู่ได้

ทรงศรี (2542) ได้กล่าวถึงความหมายของความรู้ว่า เป็นการรับรู้ และเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ เกิดจากประสบการณ์และทัศนคติประกอบขึ้นจากความรู้ต่าง ๆ ที่เคยได้มาเกี่ยวกับลักษณะของสิ่งนั้น ๆ บวกกับการตีค่าของสิ่งนั้นกับความรู้ที่มีอยู่

ล้วน (2539: 42) กล่าวว่า ความรู้ คือความสามารถในการระลึกถึงสิ่งที่เรียนมาแล้ว

Good (1973: 325) ให้คำจำกัดความว่า ความรู้ คือความสามารถทางสติปัญญา และทักษะต่าง ๆ ที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือการประมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับมาจากการศึกษา ข้อเท็จจริง ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น รวมถึงรายละเอียดต่าง ๆ โดยการรวบรวม การเก็บสะสมไว้ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์

Webster (1984: 669) ให้คำจำกัดความว่า ความรู้ คือความตระหนัก หรือความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่ได้มาจากประสบการณ์ หรือได้รับการเรียน

Anderson (อ้างถึงในทรงศรี, 2542) ได้แบ่งความรู้ออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. Declarative Knowledge หมายถึง การมีความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่าง ๆ
2. Procedural Knowledge หมายถึง การนำความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่าง ๆ มาใช้งานได้

จากความหมายของความรู้ข้างต้น ผู้วิจัยสรุปว่า ความรู้ คือความสามารถด้านสติปัญญาในการจดจำข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกิดจากการเรียนรู้ และจากประสบการณ์ที่สะสมมาได้

Bloom (1979: 8, 63 - 87) กล่าวว่าองค์ประกอบด้านปัญญา (Cognitive Domain) มี 6 ขั้นเรียงตามลำดับจากพื้นฐานไปขั้นสูงสุด ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการจดจำ และระลึกเรื่องราวที่เคยประสบมา เป็นความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง วิธีดำเนินงาน แนวคิด ทฤษฎี โครงสร้าง และหลักการ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1.1 ความรู้เฉพาะสิ่ง (Knowledge of Specifics) ได้แก่ ความรู้ ความสามารถในการเลือก หรือจดจำข้อเท็จจริง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรก คือความรู้เกี่ยวกับศัพท์ และนิยาม (Knowledge of Terminology) ตามที่กำหนดไว้ ส่วนประเภทที่สอง คือความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง (Knowledge of Specific Facts) คือเรื่องราว รวมถึงวันที่ เดือน ปี สถานการณ์ บุคคล และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

1.2 ความรู้เกี่ยวกับแนวทาง และวิธีการดำเนินการ (Knowledge of Ways and Mean of Dealing with Specifics) ได้แก่ การลำดับเหตุการณ์ การจัดประเภท การจัดระเบียบ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.2.1 ความรู้เกี่ยวกับระเบียบประเพณี (Knowledge of Convention) ตามที่สังคมหรือองค์การมีการดำเนินการสืบต่อกันมา หรือตามเนื้อหาของวิชานั้น ๆ

1.2.2 ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้ม และลำดับชั้น (Knowledge of Trend and Sequence) ในเรื่องราวหรือเนื้อหาของวิชาที่กำหนดไว้

1.2.3 ความรู้เกี่ยวกับการจำแนกประเภท (Knowledge of Classifications and Categories) เรื่องราว หรือเนื้อหาของวิชาที่กำหนดไว้

1.2.4 ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการ (Knowledge of Methodology) ของกระบวนการ ขั้นตอนของเรื่องราว หรือเนื้อหาของวิชาที่กำหนดไว้

1.3 ความรู้เรื่องที่เป็นสากล และนามธรรม (Knowledge of the Universals and Abstract in the field) ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับแบบแผน รูปแบบสำคัญ ๆ ที่เป็นโครงสร้าง ทฤษฎี หลักการ และข้อสรุปทั่วไป

1.3.1 ความรู้เกี่ยวกับหลักการและนัยโดยทั่วไป (Knowledge of Principle and Generalization) ของเรื่องราว หรือเนื้อหาของวิชาที่กำหนดไว้

1.3.2 ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้าง (Knowledge of Theories and Structure) ของเรื่องราว หรือเนื้อหาของวิชาที่กำหนดไว้

2. ความเข้าใจ (Comprehensive) หมายถึง ความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งด้านภาษา รหัส สัญลักษณ์ ทั้งรูปธรรมและนามธรรม แบ่งเป็น การแปลความ (Translation) การขยายความ (Extrapolation) และการตีความสรุปอ้างอิง (Interpretation)

3. การประยุกต์ใช้ (Implementation) หมายถึง การรู้จักนำความรู้เดิมเกี่ยวกับวิธีการ ทฤษฎี หลักการ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ นำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ใหม่

4. การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง ความสามารถในการจำแนกข้อมูล แยกแยะเรื่องราวออกเป็นส่วนย่อย ๆ และเห็นความสัมพันธ์ เมื่อนำส่วนย่อย ๆ มาประกอบกัน รวมถึงหลักการหรือทฤษฎี จากการนำส่วนย่อยมารวมกันแล้วจะเกิดสถานการณ์ใดได้บ้าง ได้แก่ ความสามารถในการวิเคราะห์ ความสำคัญ (Element) ความสัมพันธ์ (Relationship) หลักการจัดระเบียบ (Organization Principles)

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง ความสามารถในการรวบรวมข้อมูลที่เป็นส่วนย่อย มาจัดระเบียบ จัดลำดับ ให้เป็นเรื่องราวเดียวกัน โดยมีการดัดแปลง ริเริ่ม สร้างสรรค์ ปรับปรุง ของ เดิมให้กลายเป็นโครงสร้างใหม่ที่มีคุณค่าเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ ความสามารถในการสังเคราะห์เกี่ยวกับการ สื่อความความหมายเฉพาะ แผนงาน แผนปฏิบัติการ ความสัมพันธ์เชิงนามธรรม

6. การประเมินค่า (Evaluation) หมายถึง ความสามารถในการวินิจฉัย ในการตัดสิน เกี่ยวกับคุณค่าของความคิด เนื้อหา วิธีการ และมาตรฐานต่าง ๆ ที่สรุปได้อย่างมีหลักเกณฑ์ สามารถ เชื่อถือได้ โดยอาศัยข้อเท็จจริงทั้งการตัดสินใจตามเกณฑ์ภายใน (Judgment in Terms of Internal Evident) และการตัดสินใจตามเกณฑ์ภายนอก (Judgment in Terms of External Criteria)

ชาวล (2526: 31) กล่าวว่า บุคคลต้องมีพื้นฐานความรู้ 4 ประการ ก่อนที่จะผสมผสานแล้ว ขยายขึ้นไปเป็นความเข้าใจ (Comprehensive) ได้ ดังนี้

1. รู้ความหมาย และรายละเอียดย่อยของเรื่องนั้น ๆ
2. รู้ความเกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ย่อยของเรื่องนั้น ๆ
3. สามารถอธิบายเรื่องนั้น ๆ ได้ด้วยภาษาของตนเอง
4. เมื่อพบสิ่งอื่น ๆ ที่มีสภาพเดียวกับที่เคยเรียนรู้มา สามารถตอบและอธิบายได้

การวัดความรู้

ทรงศรี (2542) กล่าวว่า การวัดความรู้ การวัดความสามารถในการระลึกเรื่องราว (Recall) ข้อเท็จจริงหรือประสบการณ์ต่าง ๆ หรือเป็นการวัดการระลึกประสบการณ์เดิมที่บุคคลได้เรียนรู้จาก คำสอน การบอกกล่าว รวมทั้งจากตำรา จากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ด้วย มีคำถามที่ใช้วัด ความรู้โดยแบ่ง ออกเป็น 3 ชนิด ดังนี้

1. ถามความรู้ในเนื้อเรื่อง เป็นการถามรายละเอียดในเนื้อหา ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ของ เรื่องราวทั้งหลาย ประกอบด้วยคำถามประเภทต่าง ๆ เช่น ศัพท์ และนิยาม กฎ และความจริงหรือ รายละเอียดของเนื้อหาต่าง ๆ

2. ถามความรู้ในวิธีการดำเนินการ เป็นการถามในวิธีปฏิบัติต่าง ๆ แบบแผนประเพณี ขั้นตอนการปฏิบัติทั้งหลาย เช่น ถามระเบียบแผน ลำดับขั้น และแนวโน้ม การจัดประเภทและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ

3. ถามความรู้รวบยอด เป็นการถามความสามารถในการจดจำข้อสรุปหรือหลักการของเรื่องที่เกิดจากการผสมผสานหาลักษณะร่วม เพื่อรวบรวมและย่อลงมาเป็นหลักหรือหัวใจของเนื้อหา นั้น ๆ

ชวาล (2526: 11) ได้เสนอวิธีการวัดความรู้ ว่าบุคคลจะมีความรู้ในเรื่องนั้นหรือไม่ ทำได้โดยตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง วิธีการ และความรู้รวบยอดเกี่ยวกับเรื่องนั้น โดยจะถามเพียงอย่างเดียว หรือครบทั้ง 3 อย่างก็ได้ ถ้าสามารถตอบถูกต้อง ก็ถือว่าเป็นผู้มีความรู้ในเรื่องนั้น แต่ถ้าตอบไม่ถูก จะเป็นเพราะนึกไม่ออกหรือลืม ก็ถือว่าเป็นผู้ไม่มีความรู้

วิเชียร (2543: 159) กล่าวว่า แบบวัดความรู้ที่ดีต้องมีความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่นในระดับสูง มีค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกที่เหมาะสม เพื่อที่จะสามารถแยกบุคคลที่ไม่มีความรู้ (เก่ง – ไม่เก่ง) ออกจากกันได้

บุญธรรม (2535: 24) กล่าวว่า แบบวัดความรู้ที่นิยมใช้กันมาก คือ แบบเขียนตอบ (Paper Pencil Test) มี 2 ประเภท ได้แก่ 1) ประเภทความเรียง (Essay Type) ซึ่งผู้ตอบจะเรียบเรียงคำพูดเพื่อแสดงความคิด ความรู้สึกได้อย่างอิสระ ภายใต้อำนาจที่กำหนด ซึ่งแบบเขียนตอบประเภทความเรียงจะเหมาะกับการวัดความรู้ขั้นการสังเคราะห์แต่จะให้คะแนนเป็นปรนัยยาก และ 2) ประเภทจำกัดคำตอบหรือปรนัย (Fixed Response Type / Objective Test) เป็นแบบวัดความรู้ที่ง่าย เหมาะกับผู้เข้าสอบจำนวนมาก ในเวลาที่จำกัด

พวงรัตน์ (2540: 102) กล่าวว่า การวัดความรู้แบบปรนัย จะกำหนดให้ผู้สอบเลือกคำตอบที่ถูกต้อง ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ซึ่งแบบวัดความรู้แบบปรนัยจะมี 5 ชนิด ได้แก่ 1) ชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 2) ชนิดเติมคำ (Completion) 3) ชนิดถูกผิด (ใช่หรือไม่ใช่) (True – False) 4) ชนิดเลือกข้อ (Selection Type) และ 5) ชนิดจับคู่ (Matching)

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ชำรงต้น ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยเลือกวัดความรู้แบบปรนัย (Objective Test) ชนิดถูกผิด (ใช่หรือไม่ใช่) (True – False) ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้สะดวก เหมาะสมกับการวัดความรู้ ความเข้าใจ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดเป็นข้อคำถามด้านความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ของเรือนจำ จำนวน 25 ข้อ และข้อคำถามด้านความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย จำนวน 25 ข้อ

แนวคิดเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

นวลจันทร์ และคณะ (2542) กล่าวว่า กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานหนึ่งในกระบวนการยุติธรรม มีหน้าที่ปฏิบัติต่อผู้ต้องโทษที่กระทำผิดตามคำพิพากษาของศาล รวมทั้งควบคุมผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาไว้ตามคำสั่งศาลหรือคำสั่งของผู้มีอำนาจตามกฎหมาย การปฏิบัติงานของกรมราชทัณฑ์จำเป็นต้องมีความเกี่ยวเนื่องและสัมพันธ์กับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอื่น ๆ ด้วย ซึ่งได้แก่ ตำรวจ อัยการ ศาล และกรมคุมประพฤติ จากการที่กรมราชทัณฑ์อยู่ในลำดับสุดท้ายของกระบวนการยุติธรรม จึงมีภารกิจที่สำคัญในการแก้ไขผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดี และไม่ก่อความสงบเรียบร้อยของสังคม ตามที่สาธารณชนทั้งหม่อมมุ่งหวัง

ประเสริฐ (2522) ได้ให้ความหมายของการราชทัณฑ์ไว้ว่า เป็นทัณฑวิทยาแผนใหม่หรือการราชทัณฑ์แผนใหม่ มีความหมาย 2 นัย ในประการแรกหมายถึง การพัฒนาระบบการราชทัณฑ์ก้าวหน้าในนานอารยประเทศ ซึ่งเน้นถึงการใช้กระบวนการรอลงอาญาด้วยการคุมประพฤติ การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคล การพักการลงโทษ การก่อสร้างเรือนจำและทัณฑสถานแบบขนาดกลาง และการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ มีความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ ส่วนความหมายตามนัยที่สอง ได้แก่การจัดระเบียบ ระบบเรือนจำ โดยคำนึงถึงหลักการด้านความเป็นเลิศ (An Ideal Penal System) ก่อปรด้วยความเพียรพยายามของนักทัณฑวิทยาที่จะกำหนดมาตรฐานการลงโทษผู้กระทำผิด ให้สอดคล้องสมานฉันท์กับหลักวิทยาการแผนใหม่ และหลักพฤติกรรมศาสตร์ เพื่อต้องการใช้เรือนจำหรือทัณฑสถานให้น้อยลง (Deinstitutionalization in Correction)

นัทธี (2541) ได้ให้ความหมายของการราชทัณฑ์ไว้ว่า หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานในกระบวนการยุติธรรม เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการ

ปฏิบัติตามคำพิพากษาต่อผู้กระทำผิด ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและผู้ใหญ่ด้วย มาตรการในชุมชน และมาตรการจำคุก ซึ่งอาจดำเนินการโดยเอกชนหรือรัฐก็ได้

วสันต์ (2543) เห็นว่า การราชทัณฑ์ หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ เด็ก และเยาวชน โดยวิธีการใช้เรือนจำและไม่ใช้เรือนจำเพื่อมุ่งแก้ไข พฤติกรรมที่ เบี่ยงเบนของผู้กระทำผิดเหล่านั้น

ในส่วนของผู้วิจัยเห็นว่า การราชทัณฑ์ คือการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ เยาวชน และเด็ก โดยใช้มาตรการทั้งหลายทั้งปวงที่มีความเหมาะสมแก่กรณี โดยมุ่งเน้นที่จะบำบัด ฟื้นฟู แก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยของผู้กระทำผิดเหล่านั้น ให้กลับตัวเป็นคนดีของสังคม

กฎ ระเบียบ และข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กรมราชทัณฑ์ (หนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ มท 0911 / ว 22 ลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2542) ได้ กำหนดการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังไว้ว่า จำเป็นจะต้องให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พ.ศ. 2540 เนื่องจากรัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการจัดทำนโยบาย และแผน ปฏิบัติการแม่บทด้านสิทธิมนุษยชน โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนจากทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม อันได้แก่ ศาล อัยการ ตำรวจ ทนาย และราชทัณฑ์ ให้ทำหน้าที่ในการรวบรวม และให้ข้อเท็จจริง และสภาพปัญหาเพื่อนำมาจัดทำนโยบายและแผน ปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมราชทัณฑ์นั้นกลุ่มเป้าหมายสำคัญอยู่ที่ “กลุ่มผู้ต้องขัง” ซึ่งคณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะไว้ในหลายประเด็น ซึ่งเป็นเรื่องการ ปฏิบัติงานของเรือนจำและทัณฑสถาน ดังนี้

1. ก่อนลงโทษผู้ต้องขัง ต้องให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังได้ชี้แจงข้อกล่าวหา
2. การใช้อาวุธปืนของเจ้าพนักงานเรือนจำ ควรใช้ดุลยพินิจโดยชอบธรรมภายใต้กฎหมาย และไม่เกินขอบเขต
3. การตรวจค้นผู้ต้องขังต้องใช้ดุลยพินิจ ไม่ควรล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่นและด้วยวิธีการที่ จะก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อสุขภาพร่างกายผู้ถูกตรวจค้น โดยเฉพาะผู้ต้องขังหญิง

4. การใช้เครื่องพันธนาการ ต้องพิจารณาใช้ด้วยความเป็นธรรม มีการแยกประเภทผู้กระทำผิด มีเหตุผล ความจำเป็นที่เหมาะสม ต้องคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

5. การใช้แรงงานผู้ต้องขังให้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่ควรให้ผู้ต้องขังทำงานที่น่ารังเกียจหรือเสี่ยงอันตราย ให้คำนึงถึงสุขภาพร่างกายเป็นสำคัญ ต้องมีเครื่องป้องกันภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น และต้องมีการตรวจสุขภาพอนามัยให้มีความพร้อมในการทำงานด้วย

6. การทำงานของผู้ต้องขังที่มีผลประโยชน์ตอบแทน ควรมีการจัดสรรรางวัลปันผลอย่างเป็นธรรม และให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

7. ให้มีแพทย์พยาบาล หมั่นตรวจสุขภาพผู้ต้องขังทุกระยะอย่างต่อเนื่อง จัดหาเวชภัณฑ์ยา รักษาให้เพียงพอ รวมทั้งเจ้าหน้าที่จะต้องดูแลผู้ต้องขังป่วยอย่างทั่วถึง ต้องไม่เลือกปฏิบัติ

8. ผู้ต้องขังจะต้องได้รับทราบข้อมูลข่าวสารทางราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิประโยชน์ที่ผู้ต้องขังควรได้รับ รวมทั้งเผยแพร่ให้ญาติของผู้ต้องขังทราบด้วย ผู้ต้องขังควรได้รับคู่มือเกี่ยวกับ สิทธิและหน้าที่ของตนให้ถือปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

9. การให้การศึกษาวิชาชีพแก่ผู้ต้องขัง ให้คำนึงถึงว่าสามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อหรือเป็นอาชีพได้เมื่อพ้นโทษแล้ว

10. การยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ของผู้ต้องขัง เป็นสิทธิที่เจ้าหน้าที่ต้องให้การดูแลเอาใจใส่ ดำเนินการติดตามและแจ้งผลให้ผู้ต้องขังได้ทราบ

11. การจัดปรุงอาหารเลี้ยงผู้ต้องขังต้องคำนึงถึงคุณภาพ สะอาด ถูกสุขลักษณะและในปริมาณที่เพียงพอ

12. เจ้าพนักงานเรือนจำต้องถือเป็นหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน หรือญาติที่มาติดต่อ และให้ข้อแนะนำที่ถูกต้องทั้งแก่ญาติ และผู้ต้องขังได้

แนวคิดในการลงโทษผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย

นวลจันทร์ และคณะ (2542) กล่าวว่า การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง หมายถึง ความประพฤติหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้ต้องขังในหลาย ๆ ประการ เช่น การฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม หรือหลีกเลี่ยงระเบียบ ข้อบังคับของเรือนจำและทัณฑสถาน การกระด้างกระเดื่อง การละทิ้ง หรือเพิกเฉยต่อคำสั่งโดยชอบของเจ้าพนักงานเรือนจำ ซึ่งผู้ต้องขังจะต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของเรือนจำและทัณฑสถาน หากไม่ปฏิบัติก็จะถูกลงโทษทางวินัยแล้วแต่กรณี

การลงโทษผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยเป็นมาตรการในการบริหารงานเรือนจำ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปกครองผู้ต้องขังให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบแบบแผนต่าง ๆ ซึ่งกำหนดไว้เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย ในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันจำเป็นต้องมีวินัย และบทลงโทษเป็นเครื่องกำกับดูแล เพราะผู้ต้องขังที่มาอยู่ร่วมกัน จำนวนมากมีความแตกต่างกันทางพื้นฐานการศึกษา ความเป็นอยู่จากสังคมหลายรูปแบบ ก็ย่อมเกิดการกระทบกระทั่งกัน การฝ่าฝืนระเบียบวินัยขึ้นได้เสมอ ๆ การลงโทษผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย จึงจำเป็นต้องกระทำให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ด้วยเช่นกัน เพื่อมิให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง หากมีการลงโทษทางวินัยด้วยความยุติธรรมแล้ว ย่อมเป็นผลดีแก่การบริหารงานเรือนจำและทัณฑสถาน

วินัยของผู้ต้องขังตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479

สุธรรม (ม.ป.ป.) ได้เรียบเรียงพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ในส่วนของวินัยผู้ต้องขัง และประโยชน์ที่ผู้ต้องขังจะได้รับจากการประพฤติดีไว้ดังนี้

มาตรา 31 ผู้ต้องขังจะต้องปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของเรือนจำ

มาตรา 32 นักโทษเด็ดขาดคนใดแสดงให้เห็นความประพฤติดี มีความอดสาหะ มีความก้าวหน้าในการศึกษา และทำการทำงานเกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษอาจได้รับประโยชน์อย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

1. ให้ความสะดวกในเรือนจำตามที่อธิบดีกำหนดไว้ในข้อบังคับ
2. เลื่อนชั้น

3. ตั้งให้มีตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ

4. ลาไม่เกิน 4 วัน ในคราวหนึ่งโดยไม่รวมเวลาที่ต้องใช้ในการเดินทางเข้าด้วย เมื่อมีความจำเป็นเห็นประจักษ์ เกี่ยวกับกิจธุระสำคัญ หรือกิจการในครอบครัว แต่ห้ามมิให้ออกไปนอกราชอาณาจักรสยามและต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีได้กำหนดไว้ระยะเวลาที่อนุญาตให้ลานั้นมิให้หักออกจากการคำนวณกำหนดโทษ

5. พักการลงโทษภายใต้บังคับเงื่อนไขตามรัฐมนตรีกำหนดไว้ แต่การพักการลงโทษนี้จะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น หรือ ไม่น้อยกว่า 10 ปี ในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตและระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้น ให้กำหนดไม่น้อยกว่า 1 ปี แต่ไม่เกินกว่ากำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่

6. ลดวันต้องโทษจำคุกเดือนละไม่เกินห้าวันตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่การลดวันต้องโทษจำคุกจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือไม่น้อยกว่าสิบปี ในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา

7. ในการลดวันต้องโทษตาม (6) ให้คณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนของกรมราชทัณฑ์ กรมตำรวจ กรมอัยการ กรมประชาสงเคราะห์ และจิตแพทย์ จากกรมการแพทย์ เป็นผู้พิจารณา โดยมีเสียงส่วนมาก

8. นักโทษเด็ดขาดที่ส่งออกไปทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ ตามมาตรา 22 ทวิ ให้ได้ลดวันต้องโทษลงอีกไม่เกินจำนวนวันที่ทำงานสาธารณะนั้น และอาจได้รับรางวัลด้วยก็ได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 35 เมื่อผู้ต้องขังคนใดกระทำผิดวินัย ให้เจ้าพนักงานเรือนจำผู้มีหน้าที่พิจารณาโดยถ่องแท้ แล้วลงโทษสถานหนึ่งสถานใดหรือหลายสถาน ดังต่อไปนี้

1. ภาคทัณฑ์

2. งดการเลื่อนชั้นโดยมีกำหนด

3. ลดชั้น

4. ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียน หรือติดต่อไม่เกิน 3 เดือน เว้นไว้แต่กรณีที่ระบุไว้ในมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

5. ลดหรือลดประโยชน์และรางวัลทั้งหมด หรือแต่บางส่วนบางอย่าง

6. ขังเดี่ยวไม่เกิน 3 เดือน

7. ขังห้องมืดไม่มีเครื่องหลับนอน ไม่เกิน 2 วัน ในสัปดาห์หนึ่ง โดยความเห็นชอบของแพทย์

8. เขียนคราวหนึ่งไม่เกิน 20 ที ในความควบคุมของแพทย์ แต่ห้ามเขียนคราวต่อไป เว้นแต่จะล่วงพ้นเวลา 30 วันจากวันที่เขียนคราวที่แล้ว ถ้าผู้ต้องขังเป็นหญิงห้ามเขียน

9. ตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกตามมาตรา 32 (6)

ในกรณีและเงื่อนไขอย่างใดจะลงโทษดังระบุไว้ข้างต้นให้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา 36 ถ้าปรากฏว่าผู้ต้องขังที่จะได้รับโทษดังว่ามาในมาตราก่อนนั้น ป่วยเจ็บหรือมีเหตุอันควรอย่างอื่นใด ซึ่งจะต้องยกขึ้นพิจารณา จะงดการลงโทษนั้นไว้ก่อนก็ได้

อนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่อาจเพิกถอนการลงโทษอย่างใด ๆ เสียได้เมื่อมีเหตุสมควรแต่ต้องได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการเรือนจำ

มาตรา 37 ในกรณีที่ผู้ต้องขังได้กระทำความผิดอาญาขึ้นภายในเรือนจำ และความผิดนั้นเป็นเพียงลหุโทษ หรือความผิดต่อมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัตินี้ก็ดี หรือความผิดฐานประทุษร้ายแก่ทรัพย์สินของเรือนจำก็ดี ฐานพยายามจะหลบหนีก็ดี แทนที่จะนำเรื่องนี้เสนอต่อเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการสอบสวน หรือฟ้องร้องตามกฎหมาย ให้ผู้บัญชาการเรือนจำ มีอำนาจวินิจฉัยลงโทษฐานผิดวินัยตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา 43 นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการพักการลงโทษ ตามมาตรา 32 (5) หรือนักโทษเด็ดขาดซึ่งได้ลดวันต้องโทษจำคุก ตามมาตรา 32 (6) หรือ (8) และถูกปล่อยตัวไปก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เคร่งครัด ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้สำหรับความประพฤติของตน ถ้าไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นข้อหนึ่งข้อใด นักโทษเด็ดขาดผู้นั้นอาจถูกจับมาอีกโดยมีต้องมีหมายจับหรือหมายจำคุกและนำกลับเข้าจำคุกต่อไป ตามกำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่ และให้ผู้มีอำนาจสั่งการพักการลงโทษตามมาตรา 32 (5) หรือการลดวันต้องโทษจำคุกตามมาตรา 32 (6) หรือ (8) สั่งถอนการพักการลงโทษ หรือถอนการลดวันต้องโทษจำคุกที่ยังเหลืออยู่ และจะลงโทษทางวินัยอีกด้วยก็ได้

มาตรา 45 ผู้ใดเข้าไปในเรือนจำโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ดี หรือบังอาจรับจากหรือส่งมอบแก่ผู้ต้องขัง นำเข้ามาหรือเอาออกไปจากเรือนจำซึ่งเงินหรือสิ่งของต้องห้าม โดยทางใด ๆ อันฝ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับของเรือนจำที่ดี ผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับเรือนจำ หรือกรมราชทัณฑ์ให้เพิ่มโทษเป็นทวีคูณ

เงินหรือสิ่งของต้องห้ามที่นำเข้ามาในเรือนจำโดยฝ่าฝืนบทมาตรานี้ ให้ริบเป็นของแผ่นดิน

กฎกระทรวง ที่เกี่ยวข้องกับวินัยของผู้ต้องขัง

สุธรรม (ม.ป.ป.) ได้เรียบเรียงกฎกระทรวงมหาดไทย ที่เกี่ยวข้องกับวินัยของผู้ต้องขัง ดังนี้

ข้อ 99 ก่อนที่จะลงโทษแก่ผู้ต้องขังฐานผิดวินัย จักต้องให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังได้ชี้แจงว่าตนมีข้อแก้ตัวอย่างไรหรือไม่

ข้อ 100 พักดีเรือนจำที่มีผู้บัญชาการเรือนจำโดยตำแหน่งมีอำนาจลงโทษฐานผิดวินัย ดังนี้

1. ภาคทัณฑ์
2. ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อไม่เกิน 2 เดือน

3. งดการเลื่อนชั้นไว้ไม่เกิน 6 เดือน

4. ขังเดี่ยวไม่เกิน 1 เดือน

พักดีเรือนจำที่มีผู้บัญชาการเรือนจำโดยเฉพาะมีอำนาจลงโทษ ดังต่อไปนี้

1. ภาคทัณฑ์

2. ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อไม่เกิน 1 เดือน

3. งดเลื่อนชั้นไว้ไม่เกิน 3 เดือน

ข้อ 101 สารวัตรเรือนจำมีอำนาจลงโทษเช่นเดียวกับพักดีเรือนจำ ที่มีผู้บัญชาการเรือนจำ โดยตำแหน่ง

ข้อ 102 เมื่อพักดีหรือสารวัตรเรือนจำได้ลงโทษตามอำนาจแล้ว ให้รับรายงานผู้บัญชาการเรือนจำ ส่วนการลดโทษนั้นให้ดำเนินไปได้

ผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจสั่งให้ยกการลงโทษ หรือลด หรือเพิ่มโทษได้หากจะมีการสั่งแก้ไขดังกล่าวนี้ ต้องสั่งภายใน 3 วัน นับแต่วันได้รับรายงาน พ้นกำหนดนี้แล้วให้ถือว่าไม่แก้ไข ถ้าได้ดำเนินการลงโทษไปก่อนแล้ว คำสั่งแก้ไขมีผลเพียงในส่วนที่จะดำเนินต่อไป

ข้อ 103 ผู้บัญชาการเรือนจำ มีอำนาจลงโทษทุกสถานตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479

ข้อ 104 ภาคทัณฑ์นั้นถึงกระทำเมื่อ

1. ความผิดที่ผู้ต้องขังทำไปไม่ร้ายแรง และ

2. ผู้ต้องขังก็ได้สำนึกตัวถึงความผิดที่ได้กระทำไปนั้นแล้ว

ข้อ 105 การลงโทษภาคทัณฑ์ ให้กระทำโดยวิธีเรียกตัวมาว่ากล่าว สั่งสอนให้พยายามประพฤติตัวอยู่ในวินัยในกาลต่อไป

ข้อ 106 ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียน หรือติดต่อกับบุคคลภายนอกนั้น พึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

1. ประพฤติผิดระเบียบ หรือข้อบังคับอันมีไว้สำหรับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อกับบุคคลภายนอก
2. พยายามหลบหนีหรือหลบหนีไปแล้ว แต่ได้ตัวคืนมา
3. นำเข้ามาหรือมีสิ่งของต้องห้ามไว้ในเรือนจำ
4. นำสิ่งของซึ่งมิใช่ของตนออกจากเรือนจำโดยมิได้รับอนุญาต

ข้อ 107 งดการเลื่อนชั้นพึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

1. ทำผิดตามที่ระบุในข้อก่อนหมายเลข (2) หรือ (3) หรือ (4)
2. ทำให้ทรัพย์สินของหลวงหรือของผู้อื่นเสียหายโดยประมาท
3. กระทำการให้เกิดเหตุขัดขวางในงานของผู้ต้องขังอื่นโดยประมาท

ข้อ 108 ลดชั้น พึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

1. กระทำให้เกิดตามข้อก่อนหมายเลข (2) หรือ (3) โดยเจตนาแต่ไม่เกิดผลเสียหายร้ายแรง
2. กระด้างกระเดื่องต่อคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งต่ำกว่าพัศดีลงมา
3. ก่อการวิวาทขึ้นกับผู้ต้องขังอื่น แต่ไม่ถึงมีเหตุร้ายแรง

4. เล่นการพนัน
5. ดื่มสุรา สูบกัญชา ฝิ่น หรือเสพของเมาอื่น ๆ
6. คำสั่งของต้องห้าม

ข้อ 109 งดเว้นการกระทำในกรณีต่อไปนี้

1. ทำให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย
2. ก่อการวิวาทกับผู้อื่นในขณะทำงาน
3. ก่อการวิวาทกับผู้อื่นในขณะทำงาน
4. ละทิ้งหรือเพิกเฉยต่องานอันเป็นหน้าที่

ข้อ 110 งดเว้นการกระทำในกรณีดังกล่าวไว้ในข้อก่อนเมื่อเกิดผลเสียหายขึ้น และผู้ต้องชั่งกระทำผิดในกรณีที่กำหนดนั้น โดยจงใจจะให้มีการเสียหายเกิดขึ้น

ข้อ 111 ขังเดียนั้น พึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

1. กระด้างกระเดื่องต่อเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจบังคับบัญชาเรือนจำตั้งแต่พักขึ้นไป
2. วิวาทกับผู้ต้องขังอื่นตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป
3. เป็นเจ้ามือเล่นการพนัน หรือสมาคมกับผู้ต้องขังอื่นเล่นการพนันตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป
4. ดื่มสุรา สูบกัญชา ฝิ่น หรือเสพของเมาอย่างอื่นตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป
5. มีของต้องห้ามในจำพวกที่เป็นเครื่องมืออันเป็นอุปกรณ์ในการหลบหนี

6. คำสั่งของต้องห้าม

ข้อ 114 ถ้ามีการกระทำผิดวินัยในกรณีอย่างอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในหมวดนี้ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาลงโทษสถานใดสถานหนึ่งที่เขาสมควรแต่ต้องไม่ใช่โทษเขียน

ข้อ 116 ในกรณีที่การกระทำอันหนึ่งเป็นความผิดจะต้องรับโทษหลายสถานนั้น ห้ามมิให้ลงโทษความผิดนั้นเกินกว่า 3 สถาน

ข้อ 118 การขังเดียนั้น ให้กระทำโดยวิธีแยกผู้ต้องรับโทษจากผู้ต้องขังอื่นและคุมขังไว้ในที่ซึ่งจัดขึ้นไว้เป็นพิเศษ ห้ามการติดต่อหรือพูดจากับผู้อื่นทั้งสิ้น

ให้พัศดีจัดให้มีผู้คอยตรวจรักษาขังเดี่ยว ให้เป็นไปตามวรรคก่อนและสังเกตเมื่อมีการเจ็บป่วยซึ่งต้องมีการรักษาพยาบาลเกิดขึ้น

ข้อ 127 ได้กำหนดให้สิ่งต่อไปนี้ ห้ามมิให้นำเข้ามาหรือเก็บรักษาไว้ในเรือนจำ (หนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ ขธ 0711 / ว 13 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2547)

1. ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และสารระเหย
2. สุราหรือของเมาอย่างอื่น
3. อุปกรณ์สำหรับการพนัน
4. เครื่องมืออันเป็นอุปกรณ์ในการหลบหนี
5. อาวุธ เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน

6. ของเน่าเสียหรือของมีพิษต่อร่างกาย

7. น้ำมันเชื้อเพลิง

8. สัตว์มีชีวิต

9. เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ หรือเครื่องมือสื่อสารอื่น รวมทั้งอุปกรณ์สำหรับสิ่งดังกล่าว

10. วัตถุ เอกสาร หรือสิ่งพิมพ์ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยหรือเสื่อมเสียต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

เมื่อปรากฏว่าผู้ต้องขังคนใดนำเข้ามาหรือเก็บรักษาไว้ในเรือนจำ ซึ่งสิ่งของต้องห้ามให้รายงานผู้บังคับบัญชา พิจารณาสั่งการ

ข้อ 133 สิ่งของต้องห้ามซึ่งระบุไว้ใน ข้อ 127 นั้น บังคับถึงบุคคลอื่นนอกจากผู้ต้องขังด้วย แต่ทั้งนี้ไม่บังคับถึงสิ่งของซึ่งมีไว้เพื่อใช้ในราชการ

การให้รางวัลและสิทธิประโยชน์บางประการแก่ผู้ต้องขัง

นัทธี (2541) กล่าวว่า การให้ความสะดวกและประโยชน์บางประการแก่ผู้ต้องขัง เป็นสิ่งที่พึงกระทำตามหลักสิทธิมนุษยชน เนื่องจากผู้ต้องขังเป็นบุคคลหนึ่งในสังคมเช่นเดียวกับบุคคลอื่น เพียงแต่ผู้ต้องขังเป็นบุคคลที่กระทำความผิดและต้องรับโทษจำคุก การได้รับสิทธิประโยชน์ของผู้ต้องขังมีเงื่อนไขต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับหลักคำสอนของพุทธศาสนาที่ว่า “ใครทำดีย่อมได้ดี ใครทำชั่ว ย่อมได้ชั่ว” เมื่อผู้ต้องขังคนใดมีความประพฤติดี อยู่ในระเบียบวินัย ให้ความร่วมมือกับเรือนจำและทัณฑสถาน ก็ย่อมได้รับผลดีตอบแทน ผลที่ตามมาคือ การมีโอกาสกลับไปสู่ครอบครัวหรือสังคมภายนอกเร็วขึ้น โดยการใช้มาตรการต่าง ๆ เป็นสิ่งจูงใจ เช่น การจัดชั้น การเลื่อนชั้น เป็นต้น ซึ่งมีผลต่อการลดวันต้องโทษเพื่อการพักการลงโทษในโอกาสต่อไป

การจัดชั้น การเลื่อนชั้น การงดเลื่อนชั้น และการลดชั้นของผู้ต้องขัง

นัทธี (2541) กล่าวว่า การจัดชั้นของผู้ต้องขัง มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ต้องขังเคร่งครัดในระเบียบวินัยและมีความสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและหมู่คณะมากยิ่งขึ้น โดยการให้ประโยชน์ตอบแทนลดหลั่นตามชั้นของผู้ต้องขัง ซึ่งพิจารณาจากผลก้าวหน้าในด้านการฝึกอบรมและพัฒนาความประพฤติจึงเห็นได้ว่า การให้ประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้ต้องขัง มีความสัมพันธ์กับการจัดชั้นของผู้ต้องขังอย่างแนบแน่น กล่าวคือ ผู้ต้องขังที่ประพฤติตนดีอยู่ในระเบียบวินัยสม่ำเสมอก็จะได้รับการพิจารณาให้เลื่อนชั้นที่อยู่สูงขึ้นจากเดิมอย่างน้อย 1 ชั้น และได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ สูงขึ้นไปอีก เท่ากับเป็นการกระตุ้นผู้ต้องขังให้แข่งขันกันทำความดียิ่งขึ้น ในทางตรงกันข้ามหากผู้ต้องขังประพฤติตนในทางเสื่อมเสียหรือกระทำความผิดวินัย ก็จะถูกลดชั้นลง และถูก

ตัดสินใจประโยชน์ที่เคยได้รับอยู่ตามไปด้วย ทั้งนี้ การจัดชั้นและการเลื่อนชั้นจะกระทำต่อนักโทษ
เด็ดขาดแล้วเท่านั้น

กฎกระทรวง ที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งชั้นนักโทษ

สุธรรม (ม.ป.ป.) ได้เรียบเรียงเกี่ยวกับกฎกระทรวงมหาดไทยที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งชั้น
นักโทษเด็ดขาด ดังนี้

ข้อ 44 ได้กำหนดการแบ่งชั้นของนักโทษเด็ดขาดไว้ ดังนี้

1. ชั้นเยี่ยม
2. ชั้นดีมาก
3. ชั้นดี
4. ชั้นกลาง
5. ชั้นเลว
6. ชั้นเลวมาก

ข้อ 45 นักโทษเด็ดขาดที่เข้าใหม่ให้อยู่ในคราวนี้อีกภายใน 5 ปี นับแต่วันพ้นโทษคราว
ก่อน กับความผิดทั้ง 2 คราว นั้นไม่ใช่ความผิดฐานลหุโทษหรือประมาทให้อยู่ในชั้นเลว

การเลื่อนชั้นหรือลดชั้นนั้นให้เป็นไปตามระเบียบและวิธีการของกรมราชทัณฑ์

ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ที่เกี่ยวข้องกับการเลื่อนและลดชั้นนักโทษเด็ดขาด

ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ที่เกี่ยวข้องกับการเลื่อนและลดชั้นนักโทษเด็ดขาด พ.ศ. 2536 ได้
กำหนดไว้ดังนี้

1. การเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดกรณีปกติ

1.1 นักโทษเด็ดขาดชั้นกลาง จะเลื่อนชั้นได้ต้องเป็นนักโทษเด็ดขาดเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือน เฉพาะกรณีมิได้ถูกลดชั้น ถ้าเป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นกลางลงมาแล้วน้อยกว่าสามเดือน แต่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนก็ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นตามข้อนี้ได้ ถ้าเป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นดีขึ้นไปจะเลื่อนชั้นได้ต้องเป็นนักโทษเด็ดขาดในชั้นเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน

1.2 ถ้าเดิมเป็นโทษเด็ดขาดต่ำกว่าชั้นกลาง จะเลื่อนชั้นได้ต้องเป็นนักโทษเด็ดขาดในชั้นเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี เฉพาะกรณีมิได้ถูกลดชั้น ถ้าเป็นนักโทษเด็ดขาดต่ำกว่าชั้นกลางมาแล้วน้อยกว่าหนึ่งปี แต่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีหกเดือน ก็ให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นตามข้อนี้ได้

1.3 นอกจากที่กล่าวไว้ใน 1.1 และ 1.2 แล้ว ถ้านักโทษเด็ดขาดผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องเพิ่มหรือลดตามกำหนดเวลาดังกล่าวไว้ในตารางท้ายระเบียบนี้ด้วยแล้ว ก็ให้เพิ่มเวลาขึ้นหรือลดลงตามกำหนดในตารางท้ายระเบียบนี้ด้วย เฉพาะผู้ที่เป็่นนักโทษเด็ดขาดชั้นกลางลงมาแล้วน้อยกว่า 3 เดือน ถ้าต้องเพิ่มกำหนดเวลาตามตารางต่อท้ายระเบียบนี้ ก็ให้เริ่มนับระยะเวลาที่ต้องเพิ่มถัดจากวันที่ถึงกำหนดพิจารณาเลื่อนชั้นตามปกติในข้อ 1.1 ส่วนนักโทษเด็ดขาดต่ำกว่าชั้นกลางตามข้อ 1.2 ก็ปฏิบัติเช่นเดียวกันโดยอนุโลม

1.4 เมื่อถึงกำหนดเวลาการพิจารณาเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด ตามข้อ 1.2 หากเรือนจำใดไม่ได้มีการพิจารณาเลื่อนชั้น ให้รายงานเหตุผลไปให้กรมราชทัณฑ์ทราบ

1.5 ให้ผู้บัญชาการเรือนจำ แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอย่างน้อย 2 คน โดยแต่งตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งแต่ละระดับ 4 ขึ้นไป ซึ่งสังกัดเรือนจำนั้น ๆ ทำการตรวจสอบพิจารณาว่านักโทษเด็ดขาดผู้ใดควรหรือไม่ควรเลื่อนชั้น เพราะเหตุใด

1.6 ภายในเวลาสองเดือน ก่อนถึงวันกำหนดเลื่อนชั้น ให้เจ้าพนักงานเรือนจำสำรวจนักโทษเด็ดขาดที่เข้าเกณฑ์จะได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้น ตามข้อ 1.1 จัดทำบัญชีพร้อมทั้งรวบรวมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เสนอคณะกรรมการตามข้อ 1.2

1.7 ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบบัญชีรายชื่อ รวมทั้งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ แล้วทำความเห็นเสนอต่อผู้บังคับบัญชาการเรือนจำ เพื่อพิจารณาสั่งเลื่อนหรือไม่เลื่อนชั้นโดยเร็ว

1.8 การพิจารณาให้ดำเนินการตามข้อ 1.3 และข้อ 1.4 ให้คำนึงว่าการที่นักโทษเด็ดขาดคนใดจะได้เลื่อนชั้นสูงขึ้นนั้น จะก่อให้เกิดผลดีแก่การปกครองบังคับบัญชาและการรักษาวินัยของเรือนจำ ตลอดจนเป็นประโยชน์แก่การขัดเกลานิคมัย ความประพฤติ พฤติกรรมของนักโทษเด็ดขาดผู้นั้นให้กลับตนเป็นพลเมืองดี โดยประกอบหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1.8.1 มีความประพฤติเรียบร้อย ตั้งตนอยู่ในระเบียบของเรือนจำ

1.8.2 ตั้งใจรับการศึกษาอบรม ทั้งวิชาสามัญ วิชาชีพ ศีลธรรม และวัฒนธรรมมาด้วยดี เป็นต้นว่าหากเป็นนักโทษที่นับถือศาสนาพุทธ ต้องจดจำเบญจศีล เบญจธรรมได้ เว้นแต่ผู้ที่นับถือลัทธิศาสนาอื่น ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บัญชาการเรือนจำที่จะพิจารณากำหนด โดยเทียบเคียงกับกรณีทีกล่าวมาข้างต้น และถ้าเป็นผู้มีสัญชาติไทย ต้องมีความเข้าใจในหน้าที่พลเมืองดีตามควรแก่ชั้นที่จะเลื่อนขึ้นไปอีกด้วย

1.8.3 มีความวิริยะอุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร มานะอดทน ทำการงานบังเกิดผลดีแก่ทางราชการและส่วนรวม

1.9 นักโทษเด็ดขาดที่เจ็บป่วย อาจได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นในกรณีปกติด้วยทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บัญชาการเรือนจำ

2. การเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดกรณีมีเหตุพิเศษ

2.1 ในกรณีพิเศษ จะขออนุมัติเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดที่มีความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษตามบัญชี 48 หรือ เลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดก่อนกำหนดเวลา ตามบัญชี 81 วรรค 2 หรือเลื่อนข้ามชั้นนักโทษเด็ดขาด ตามบัญชี 82 แห่งกฎกระทรวงก็ได้

กรณีตามวรรคแรก ให้ผู้บัญชาการเรือนจำจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งซึ่งมีคุณสมบัติทำนองเดียวกับที่ระบุไว้ในข้อ 2 ทำการสอบสวนพิจารณาเสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการเรือนจำ

และเมื่อผู้บัญชาการเรือนจำได้รับรายงานดังกล่าวแล้ว พิจารณาเห็นว่าสมควรเลื่อนชั้นเป็นกรณีพิเศษให้ส่งเอกสารการสอบสวน พร้อมความเห็นไปให้กรมราชทัณฑ์พิจารณา เมื่อได้รับอนุมัติจากกรมราชทัณฑ์แล้ว ให้ผู้บัญชาการเรือนจำสั่งเลื่อนชั้นได้

2.2 การพิจารณาเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดตามข้อ 2.1 นอกจากจะเป็นผู้ที่มีความประพฤติดี มีความอดสาหัส มีความก้าวหน้าในการศึกษาอบรมและทำงานบังเกิดผลดีแล้ว จะต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่านักโทษเด็ดขาดผู้นั้นได้ประกอบคุณงามความดี หรือทำความชอบแก่ทางราชการดีเด่นเป็นพิเศษอีกด้วย เช่น เข้าต่อสู้ขัดขวางป้องกันการแหกหักเรือนจำ หรือช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ หรือผู้อื่นขณะตกอยู่ในภาวะอันตราย หรือเสี่ยงอันตรายเข้าทำการจับกุมผู้ต้องขังที่ก่อการจลาจล หรือก่อเหตุร้ายขึ้นภายในเรือนจำ หรือทำการดับเพลิงในกรณีที่เกิดเพลิงไหม้อาคาร สถานที่ของเรือนจำ หรือเหตุอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

2.3 เมื่อได้สั่งการเลื่อนชั้นแล้ว ให้ประชุมชี้แจงให้ผู้ต้องขังทั้งหมดทราบ ผลของการเลื่อนชั้น และเหตุผลที่มีการเลื่อนชั้น แล้วปิดประกาศรายชื่อนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการเลื่อนชั้นไว้ โดยเปิดเผยตามที่ผู้บัญชาการเรือนจำเห็นสมควร

การเลื่อนชั้นจะต้องเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ โดยหลักเบื้องต้น นักโทษเด็ดขาดที่เข้าใหม่ไม่เคยต้องโทษมาก่อน หรือเคยต้องมาแล้วแต่มาต้องโทษในครั้งใหม่อีกแล้วเลยมาแล้ว 5 ปี จะถูกจัดชั้นอยู่ในชั้นกลาง

การงดการเลื่อนชั้นและการลดชั้น

การงดการเลื่อนชั้นและการลดชั้น เป็นกระบวนการปฏิบัติที่ใช้ลงโทษผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยตามนัยมาตรา 35 (2) (3) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 โดยผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยอาจได้รับการลงโทษงดการเลื่อนชั้นและลดชั้น จากการกระทำผิดวินัย ดังต่อไปนี้

การงดเลื่อนชั้น พึงกระทำในกรณีดังต่อไปนี้

1. พยายามหลบหนี หรือได้หลบหนีไปแล้วแต่ได้ตัวกลับมา
2. นำเข้ามา หรือมีสิ่งของต้องห้ามไว้ในเรือนจำ

3. นำสิ่งของที่ไม่ใช่ของคนออกจากเรือนจำโดยไม่ได้รับอนุญาต
4. ทำให้ทรัพย์สินของทางราชการ หรือของผู้อื่นเสียหายโดยประมาท
5. กระทำให้เกิดเหตุขัดข้องในการทำงานของผู้ต้องขังอื่นโดยประมาท

การลดชั้น พิจารณาในกรณีดังต่อไปนี้

2. ทำให้ทรัพย์สินของทางราชการ หรือของผู้อื่นเสียหายโดยเจตนา แต่ไม่เกิดผลเสียหายร้ายแรง
3. กระทำความผิดต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งต่ำกว่าพละชั้นมา
4. ก่อการวิวาทกับผู้ต้องขังอื่น แต่ไม่ถึงเหตุร้ายแรง
5. เล่นการพนัน
6. ดื่มสุรา สูบกัญชา ฝิ่น หรือเสพของมึนเมาอื่น
7. คำสั่งต้องห้าม

การพักการลงโทษ

นวลจันทร์ (2532) กล่าวถึงการพักการลงโทษว่าเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังนอกเรือนจำและทัณฑสถาน ซึ่งนับเป็นการให้ประโยชน์ตอบแทนความประพฤติดีของนักโทษในชั้นสูงสุด จึงเป็นวิธีจูงใจให้ผู้ต้องขังแข่งขันประกอบความดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากหากผู้ต้องขังซึ่งได้ประพฤติดี มีความอดทน ความก้าวหน้าในการศึกษา และทำงานบังเกิดผลดี หรือทำความดีความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ จนได้รับการเลื่อนชั้นเป็นผู้ต้องขังชั้นดี ดีมาก และชั้นเยี่ยม ย่อมได้รับการพักโทษ 1 ใน 5, 1 ใน 4 และ 1 ใน 3 ของกำหนดโทษตามลำดับ นับเป็นการช่วยให้ผู้ต้องขังได้รับพิจารณาปลดปล่อยก่อนกำหนดโทษ ตามกระบวนการพักโทษ ซึ่งได้แก่ การปล่อยนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับโทษจำคุกในเรือนจำมาก่อนแล้วส่วนหนึ่งให้ได้รับความเป็นอิสระไป

อยู่ภายนอกเรือนจำหรือทัณฑสถาน ก่อนครบกำหนดโทษ ตามหลักการปลดปล่อยที่มีเงื่อนไข ภายใต้การดูแลสอดส่องของพนักงานคุมประพฤติ ตลอดระยะเวลาที่ได้รับการพักการลงโทษ หรือเป็นวิธีการปล่อยตัวผู้ต้องขัง ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตามกำหนดเวลาที่ศาลพิพากษาไว้ส่วนหนึ่ง แล้ว ก่อนครบกำหนดโทษแต่จะเป็นการปล่อยแบบมีเงื่อนไขภายใต้การดูแลของเจ้าพนักงาน คุมประพฤติ และเจ้าหน้าที่มีสิทธิจับกุมตัวกลับคืนเข้าคุมขังได้อีก หากผู้ได้รับการพักการลงโทษ กระทำผิดเงื่อนไขพักการลงโทษ โดยนัยนี้จึงกล่าวได้ว่าการพักการลงโทษเป็นการปล่อยผู้ต้องขัง ออกจากเรือนจำและทัณฑสถานก่อนครบกำหนดโทษโดยมีเงื่อนไขปฏิบัติอย่างเคร่งครัด หาก ปฏิบัติผิดเงื่อนไขก็ต้องถูกจับตัวส่งมาควบคุมอีก จึงเท่ากับเป็นการช่วยให้ผู้ต้องขังได้มีโอกา สกลับสู่สังคมได้เร็วกว่าปกติตนเอง

การลดวันต้องโทษจำคุก

การลดวันต้องโทษจำคุก เป็นกระบวนการปฏิบัติที่มุ่งตอบสนองความดีของนักโทษตามนัย มาตรา 32 (6) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 โดยนักโทษเด็ดขาดอาจได้รับการลดวันต้อง โทษจำคุกตามชั้นของนักโทษเด็ดขาดและจำนวนวันที่จะได้รับ มีดังนี้

1. ชั้นเยี่ยม ได้รับวันลดโทษ เดือนละห้าวัน
2. ชั้นดีมาก ได้รับวันลดโทษ เดือนละสี่วัน
3. ชั้นดี ได้รับวันลดโทษ เดือนละสามวัน

การตัดวันลดต้องโทษจำคุก มีการวางระเบียบไว้ดังนี้

1. นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการลดวันต้องโทษแล้ว อาจถูกตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวัน ต้องโทษจำคุก ไม่เกินหกสิบวันแต่ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน สำหรับการกระทำผิดวินัยอย่างใดอย่าง หนึ่ง ดังนี้

1.1 สมคบกับผู้อื่นก่อความไม่สงบเรียบร้อย

1.2 ทำร้ายหรือพยายามทำร้ายพนักงานเจ้าหน้าที่

1.3 พยายามหลบหนี หรือได้หลบหนีไปแล้ว แต่ได้ตัวกลับมา

1.4 จัดคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งหน้า

1.5 จงใจก่อความเสียหายให้แก่ผู้อื่นหรือกิจการของเรือนจำและได้เกิดความเสียหายขึ้น

1.6 กระทำความผิดในส่วนที่เกี่ยวกับเงินหรือสิ่งของต้องห้าม

2. นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการลดวันต้องโทษแล้วอาจถูกตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกไม่เกินสามสิบวันแต่ไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน สำหรับการกระทำความผิดวินัยอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

2.1 ก่อการวิวาทกับผู้ต้องขังอื่นอยู่เนื่อง ๆ

2.2 ก่อความวุ่นวายแต่ไม่ร้ายแรง

2.3 จงใจหลีกเลี่ยงงาน

2.4 ทำร้ายหรือพยายามทำร้ายผู้อื่น

2.5 จงใจก่อความเสียหายให้แก่ผู้อื่น หรือกิจการของเรือนจำ แต่ไม่เกิดความเสียหายขึ้น

3. นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการลดวันต้องโทษแล้ว อาจถูกตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก ไม่เกินสิบห้าวัน สำหรับการกระทำความผิดวินัยอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

3.1 กระด้างกระเดื่องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

3.2 วิวาทกับผู้ต้องขังอื่น

3.3 เล่นการพนัน

3.4 ฝ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับของเรือนจำ

ผู้วิจัย เห็นว่า การลงโทษผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย เป็นมาตรการที่จำเป็นในการบริหารงานเรือนจำและทัณฑสถาน ที่มุ่งเน้นให้ผู้ต้องขังประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบแบบแผนต่าง ๆ ซึ่งกำหนดไว้เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย แต่ทั้งนี้ การลงโทษผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย จะต้องทำบนพื้นฐานที่ถูกต้องตามกฎหมายและเป็นธรรม เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวินัยผู้ต้องขังและการลงโทษทางวินัย ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจ ของผู้ต้องขังเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ จำนวน 25 ข้อ และเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยจำนวน 25 ข้อ

ข้อมูลเกี่ยวกับเรือนจำและทัณฑสถาน

ในการควบคุมตัวนักโทษไว้ในเรือนจำหรือทัณฑสถานตามคำพิพากษาของศาล เพื่อให้การอบรม แก้ไขและพัฒนาพฤติกรรมของนักโทษเหล่านั้น ให้สำนึกผิดกลับตัวเป็นคนดี จำเป็นจะต้องมีการจัดประเภทของเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อแยกการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังแต่ละประเภทให้เกิดความเหมาะสม ซึ่ง วสันต์ (2543: 19 – 21) ได้สรุปการจัดแบ่งประเภทของเรือนจำและทัณฑสถานเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ประเภพระดับความมั่นคงของเรือนจำและทัณฑสถาน มีการแบ่งเรือนจำและทัณฑสถาน ดังนี้

1.1 เรือนจำที่มีความมั่นคงสูง ได้แก่ เรือนจำที่มีอำนาจในการควบคุมนักโทษเด็ดขาดที่มีกำหนดโทษตั้งแต่ 30 ปี ถึงกำหนดโทษตลอดชีวิต เช่น เรือนจำกลางบางขวาง เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำกลางคลองไผ่ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง เป็นต้น

1.2 เรือนจำที่มีความมั่นคงปานกลาง ได้แก่ เรือนจำที่มีอำนาจการควบคุมนักโทษเด็ดขาดที่มีกำหนดโทษ ตั้งแต่ 10 ปี ถึง 20 ปี เช่น เรือนจำจังหวัดและเรือนจำอำเภอ

1.3 เรือนจำที่มีความมั่นคงต่ำ ได้แก่ เรือนจำที่มีอำนาจการควบคุมนักโทษเด็ดขาดที่กำหนดโทษตั้งแต่ 1 ปี ถึง 4 ปี เช่น เรือนจำชั่วคราว และทัณฑสถานเปิด

2. ประเภทของนักโทษหรือผู้ต้องขัง มีการแบ่งเรือนจำและทัณฑสถาน ดังนี้

2.1 เรือนจำชาย ใช้คุมขังนักโทษชายประเภททั่วไป ซึ่งมีหลายลักษณะความผิดเอาไว้ด้วยกัน ซึ่งภายในเรือนจำจะมีการจัดแยกแดนผู้ต้องขังแต่ละลักษณะความผิดออกจากกัน เรือนจำประเภทนี้เป็นเรือนจำที่มีอยู่ในทุกจังหวัด ทำให้นักโทษส่วนใหญ่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำประเภทนี้

2.2 เรือนจำพิเศษ เป็นเรือนจำที่ใช้สำหรับคุมขังผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดีหรือคดียังไม่สิ้นสุด ตามกฎหมายการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดีในเรือนจำพิเศษ จะแตกต่างไปจากนักโทษเด็ดขาด กล่าวคือ ผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดียังถือว่าเป็นผู้ที่บริสุทธิ์ จนกว่าศาลจะพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดกฎหมาย ดังนั้น ผู้ต้องขังเหล่านี้จึงมีสิทธิมากกว่านักโทษเด็ดขาดในเรือนจำทั่วไป ซึ่งในปัจจุบันจะถือเอาเรือนจำจังหวัดและเรือนจำกลางเป็นเรือนจำพิเศษในตัวยุ้งเว้นแต่จะมีการกำหนดไว้เฉพาะไม่ให้มีอำนาจในการควบคุมผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดี

2.3 ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ เป็นทัณฑสถานที่ใช้สำหรับคุมขังนักโทษคดีอาชญากรรมที่เป็นผู้เสพเพื่อให้การบำบัดรักษาโดยเฉพาะ ทั้งนี้โดยถือว่าเป็นผู้ป่วยที่จำเป็นจะต้องได้รับการบำบัดรักษามากกว่าการลงโทษ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษชาย ได้แก่ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง ทัณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น ทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปาง ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา ทัณฑสถานบำบัดพิเศษปทุมธานี และในส่วนของ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง ได้แก่ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิงธัญบุรี และทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิงคลองไผ่

2.4 ทัณฑสถานหญิง เป็นเรือนจำที่ใช้สำหรับคุมขังนักโทษหญิงโดยเฉพาะ ได้แก่ ทัณฑสถานหญิงกลาง ทัณฑสถานหญิงหล่มสัก ทัณฑสถานหญิงสวนสุนันทา และทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

2.5 ทัณฑสถานวัยหนุ่ม เป็นทัณฑสถานที่ใช้คุมขังนักโทษวัยหนุ่มที่เป็นชาย เพื่อป้องกันการถูกรังแกและการถ่ายทอดนิสัยหรือเทคนิคการกระทำผิดจากนักโทษที่มีความเชี่ยวชาญ ดังนั้น

เพื่อให้การอบรม แก่ใจและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังเกิดประสิทธิภาพ จึงต้องเน้นการศึกษาอบรมที่แตกต่างจากนักโทษทั่วไป

2.6 ทัณฑสถานเปิด เป็นทัณฑสถานที่มุ่งเน้นในเรื่องของการเตรียมความพร้อมก่อนการปล่อยตัวผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษและจะกลับเข้าสู่สังคมชนบท ให้ได้รับการฝึกอาชีพด้านการเกษตร ได้แก่ ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา ทัณฑสถานเปิดโคกตะบัน ทัณฑสถานเปิดบ้านเนินสูง ทัณฑสถานเปิดหนองน้ำจุ่น และทัณฑสถานเปิดบ้านนาง

2.7 ทัณฑสถานเปิดชุมชนบำบัด เป็นทัณฑสถานเปิดรูปแบบใหม่ที่กรมราชทัณฑ์ ได้เปิดดำเนินการเพื่อทำการแก้ไขฟื้นฟูนักโทษเด็ดขาดที่กระทำผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดที่เป็นผู้เสพยาในรูปแบบชุมชนบำบัด (Therapeutic Community) ซึ่งเปิดดำเนินการอยู่ที่ตำบลคลองไผ่ จังหวัดนครราชสีมา

2.8 เรือนจำชั่วคราว เป็นเรือนจำที่ใช้เพื่อกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยเฉพาะ ได้แก่ เรือนจำชั่วคราวเพื่อการเกษตร หรือเพื่อการปลูกสวนป่า ซึ่งอาจเป็นกรณีที่ส่งผู้ต้องขังไปทำงานแบบเข้าไปเย็นกลับ หรือจะส่งไปประจำเลยก็ได้ และขึ้นอยู่กับกาประกาศจัดตั้งในแต่ละเรือนจำในแต่ละจังหวัดที่มีพื้นที่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาเฉพาะผู้ต้องขังชายที่กระทำผิดวินัย และถูกดำเนินคดีทางอาญาเพิ่มโทษ ในเรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง เนื่องจากเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายทั้งในด้านของเรือนจำและทัณฑสถานที่ใช้ในการควบคุมและในด้านประเภทของผู้ต้องขัง ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับหน่วยงานทั้ง 3 แห่ง ดังนี้

เรือนจำกลางคลองเปรม

เรือนจำกลางคลองเปรม เดิมเป็นเรือนจำชั่วคราว สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2487 ต่อมาในปี พ.ศ. 2502 ได้เปลี่ยนเป็นสถานฝึกอบรมและฝึกวิชาชีพลาดยาว สำหรับอบรมและฝึกวิชาชีพบุคคลที่มิมีนิสัย และความประพฤติเป็นอันธพาล และต่อมาในปี พ.ศ. 2503 เรือนจำกลางคลองเปรมซึ่งเดิมตั้งอยู่ที่ถนนมหาไชย (ปัจจุบันเป็นสวนรมณีนารถ) มีผู้ต้องขังแออัดมาก กระทรวงมหาดไทยจึงสร้างเรือนจำชั่วคราวขึ้นที่บริเวณสถานที่ตั้งเรือนจำกลางคลองเปรมในปัจจุบัน โดยแบ่งเป็นสถานอบรม

และฝึกวิชาชีพส่วนหนึ่ง ต่อมาในปี พ.ศ. 2513 กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดอาณาเขตเรือนจำชั่วคราวลาดยาวโดยให้แยกจากสถานอบรมและฝึกวิชาชีพเป็นการถาวร และย้ายผู้ต้องขังจากเรือนจำกลางคลองเปรม ถนนมหาไชย มาคุมขังที่เรือนจำใหม่นี้ และในปี พ.ศ. 2515 กระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งให้เรือนจำชั่วคราวลาดยาวเปลี่ยนเป็นเรือนจำกลางคลองเปรม

เรือนจำกลางคลองเปรม ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 33 / 2 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุม อบรม และฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล และคำสั่งลงโทษของผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนี้

1. ผู้ต้องขังคดีอุกฉกรรจ์ ซึ่งมีกำหนดโทษไม่เกิน 30 ปี และผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมไม่น่าไว้วางใจ ที่ย้ายมาจากเรือนจำและทัณฑสถานต่าง ๆ ทั่วราชอาณาจักร
2. ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ ที่มีกำหนดโทษไม่เกิน 30 ปี
3. ผู้ต้องขังป่วยที่ย้ายมาจากเรือนจำและทัณฑสถานทั่วราชอาณาจักร เพื่อรับการบำบัดรักษาที่โรงพยาบาลกลางกรมราชทัณฑ์
4. รับผู้ต้องขังที่ย้ายระบายความแออัดยัดเยียดมาจากเรือนพิเศษกรุงเทพมหานคร

เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร

ด้วยพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ว่า "การคุกการตะรางเป็นความสำคัญของประเทศ สมควรจะได้สร้างสถานที่และจัดระเบียบเป็นปึกแผ่น" จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้พระยาอินทราธิบดินทร์ราช รองเมืองเจ้ากรมกองตะเวนไปดูแบบอย่างคุกที่สิงคโปร์ แล้วนำมาสร้างที่ตำบลตรอกคำ ถนนมหาไชย ในพื้นที่ 29 ไร่ 3 งาน 72 ตารางวา เมื่อปี พ.ศ. 2433 โดยให้ช่างชาวอังกฤษร่วมกับพระยาอภัยพลภักดี (นาค ณ ป้อมเพชร) ร่วมกันก่อสร้างเรือนจำแห่งนี้ มีชื่อว่า "เรือนจำกองมหันตโทษ" ต่อมาในปี พ.ศ. 2470 ทางกรมได้ก่อสร้างเรือนจำมหันตโทษขึ้นใหม่ที่ตำบลบางขวาง จังหวัดนนทบุรี จึงได้ย้ายนักโทษไปไว้ที่เรือนจำมหันตโทษบางขวาง ส่วนเรือนจำกองมหันตโทษเดิม เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น "เรือนจำลหุโทษ" ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้ยกฐานะจากกองลหุโทษ เป็นเรือนจำกลางคลองเปรม จนถึงปี พ.ศ. 2505 กรมราชทัณฑ์ได้

ก่อสร้างเรือนจำกลางคลองเปรมขึ้นใหม่ที่ลาดยาว เขตบางเขน และได้เปลี่ยนชื่อจากเรือนจำกลางคลองเปรม (ลหุโทษ) เป็น "เรือนจำนครหลวงกรุงเทพ - ธนบุรี" เมื่อปี พ.ศ. 2513 และสุดท้ายได้มีประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 335/2515 ปรับปรุงส่วนราชการกรมราชทัณฑ์ โดยให้เรียกชื่อใหม่ว่า "เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร" ตั้งแต่วันที่ 13 ธันวาคม 2515 เป็นต้นมา

เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ.2534 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พล.อ.อิสระพงษ์ หนูนุกัถ์ ได้มีนโยบายย้ายเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ออกจากที่เดิมถนนมหาไชย เพื่อใช้พื้นที่เดิมสร้างสวนสาธารณะ ถวายเป็นราชกุศล เนื่องในวโรกาสพระชนมายุครบรอบ 60 พรรษา ของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ 12 สิงหาคม 2535 กรมราชทัณฑ์ได้สนองนโยบายโดยการย้ายเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร มาตั้งแทนที่ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลางบางเขน ลาดยาว โดยเริ่มย้ายผู้ต้องขังจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพเดิม ตั้งแต่วันที่ 19 ตุลาคม 2534 เป็นต้นมา และเสร็จสิ้นเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2535

เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังระหว่างสอบสวน ได้สวนมูลฟ้องระหว่างพิจารณาคดี ระหว่างอุทธรณ์ ระหว่างฎีกา และคดีเด็ดขาดที่กระทำผิดอาญา ซึ่งมีผู้ต้องขังหญิงในเขตอำนาจศาลกรุงเทพมหานคร ยกเว้น ผู้กระทำผิดในเขตมีนบุรี หนองจอก ลาดกระบังและเขตฝั่งธนบุรี สำหรับนักโทษเด็ดขาด มีอำนาจควบคุมเฉพาะผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษ ไม่เกิน 15 ปี

เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครแห่งใหม่นี้ ตั้งอยู่เลขที่ 33 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง เดิมใช้ชื่อ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษบางเขน ก่อตั้งขึ้นตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 838/2519 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2519 เพื่อใช้เป็นสถานที่ควบคุม อบรม ฝึกวิชาชีพ และให้การบำบัดรักษาแก่ผู้ต้องขังชายที่มีกำหนดโทษไม่เกิน 20 ปี ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 และพระราชบัญญัติกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533

ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง ปัจจุบันตั้งอยู่เลขที่ 33/2 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ทัศนสถานบำบัดพิเศษกลาง มีหน้าที่ดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนามาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติต่อผู้ต้องขังคดียาเสพติด ให้โทษให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และถูกต้องตามหลักทฤษฎีวิทยา

2. กำหนดแนวทาง ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังคดียาเสพติดให้โทษ

3. ให้คำปรึกษา แนะนำ เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังคดียาเสพติดให้โทษ ตามนโยบาย และแผนงานของกรมราชทัณฑ์

4. ควบคุมและดำเนินการกับผู้ต้องขังคดียาเสพติดให้โทษ ที่จัดอยู่ในประเภทของโทษตามที่รัฐมนตรีกำหนด

5. จัดการศึกษาอบรม พัฒนา ปรับปรุง แก้ไขพฤติกรรม และฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องขัง

6. ดำเนินการเกี่ยวกับการทำงานและการใช้แรงงานผู้ต้องขัง

7. ดำเนินการทางทัณฑปฏิบัติ จัดสวัสดิการให้การสงเคราะห์ และพัฒนาสุขภาพอนามัยแก่ผู้ต้องขัง รวมทั้งการดำเนินการเกี่ยวกับการสุขภาพ

8. ปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

ทัศนสถานบำบัดพิเศษกลางได้ให้การบำบัดรักษาผู้ต้องขังคดียาเสพติดให้โทษ ดังนี้

1. กายบำบัด คือการให้การรักษาทางด้านร่างกาย ซึ่งได้แก่ การรักษาชั้นนอนยาสำหรับผู้ที่ยาเสพติดอย่างรุนแรง การรักษาโรคแทรกซ้อน การบำบัดรักษาร่างกาย ตลอดจนการให้ออกกำลังกาย เสริมสร้างสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง

2. จิตบำบัด คือแก้ไขสภาพจิตใจที่บกพร่องให้คืนสู่สภาพปกติ โดยการอบรมศีลธรรม และการฝึกสมาธิ เพื่อให้มีจิตใจที่สงบ ไม่ฟุ้งซ่าน มีความเชื่อมั่นที่จะไม่หวนไปเสพยาเสพติดอีก

3. อาชีวบำบัด คือให้การฝึกอบรมให้มีความรู้ทางช่างฝีมือ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพ ภายหลังพ้นโทษ สำหรับผู้มีความ

ผู้วิจัยเห็นว่าเรือนจำและทัณฑสถานทั้ง 3 แห่ง เมื่อพิจารณาถึงขอบเขตอำนาจในการ ควบคุมผู้ต้องขัง จะทำให้เห็นว่ามีหลากหลายของกลุ่มผู้ต้องขัง เช่น กลุ่มผู้ต้องขังที่มีกำหนด โทษสูง กลุ่มผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างพิจารณาคดี กลุ่มผู้ต้องขังคดียาเสพติด เป็นต้น ซึ่งเป็นกลุ่ม ตัวอย่างที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่มีความหลากหลายสามารถครอบคลุมในประเด็นที่ต้องการศึกษาได้ เป็นอย่างดี จึงจัดเป็นกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจที่จะศึกษาการกระทำผิดวินัยของกลุ่มผู้ต้องขังเหล่านี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาตรวจสอบเอกสาร ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมรายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อ การกระทำผิด ซึ่งจะนำมากำหนดแนวคิด กรอบการวิจัย และเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการสร้าง แบบสอบถาม รายงานการวิจัยต่อไปนี้จะได้นำเสนอเรียงลำดับการทำวิจัยตามปี พ.ศ. ดังต่อไปนี้

มนตรี (2542) ศึกษาวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้า ศึกษาเฉพาะกรณี ผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยภูมิหลังของผู้ต้องขังที่ กระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้า เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำ กลุ่มประชากรคือผู้ต้องขัง ที่กระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้าที่ถูกควบคุมตัวอยู่ในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง จำนวน 391 คน ซึ่ง เก็บข้อมูลจากผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้าทั้งหมด ไม่มีการสุ่มตัวอย่าง และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้าส่วนใหญ่เป็นโสด อายุไม่เกิน 30 ปี มีการศึกษาต่ำไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 66.3 มีรายได้ต่ำไม่เกิน 4,500 บาท และมีลักษณะสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยที่มีแนวโน้มที่จะทำให้มีพฤติกรรมเสพยาบ้า ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำมากมีความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของบิดามารดาไม่ดี การคบเพื่อนที่มี พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า มีความรู้เรื่องพิษภัยของยาบ้าต่อร่างกายน้อย มีความรู้เรื่องการรับ โทษตามกฎหมายน้อย ผู้ต้องขังมีระยะเวลาที่ต้องโทษจำคุกในเรือนจำหรือทัณฑสถานนาน และมี ลักษณะสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยภายหลังพ้นโทษที่มีแนวโน้มที่จะทำให้มีพฤติกรรมเสพยาบ้า สาเหตุของการกระทำผิดซ้ำส่วนใหญ่เกิดจาก การคบเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ ในการ

ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังควรมีการกำหนดเงื่อนไขการปล่อยตัวแบบมีเงื่อนไขมาใช้โดยใช้อำนาจศาลกำหนดให้ปฏิบัติ

ธีระชัย (2543) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม กับการกระทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินของผู้ต้องขัง ซึ่งคดีถึงที่สุดแล้ว และถูกควบคุมอยู่ในเรือนจำกลางคลองเปรม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างคือผู้ต้องขังชายที่คดีถึงที่สุดแล้ว ในคดีลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ จากเรือนจำกลางคลองเปรม จำนวน 312 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคสแควร์ ซึ่งกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา ความสัมพันธ์ของครอบครัว แหล่งที่อยู่อาศัย การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน รายได้ อาชีพ และจำนวนครั้งที่ต้องโทษของผู้ต้องขัง ไม่มีความสัมพันธ์กับการกระทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม

นภยา (2543) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยในการกระทำความผิดของผู้ต้องขังหญิงในคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด คือปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพ และปัจจัยภูมิหลัง การกระทำความผิดจะมีองค์ประกอบเกี่ยวกับผู้กระทำผิด ผู้ถูกกระทำ พฤติกรรมแห่งคดี อุปกรณ์ประกอบในการกระทำผิด การดำเนินการ และผู้ตกเป็นเหยื่อของผู้กระทำผิด ซึ่งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องในการกระทำผิดมีผลสำคัญต่อการตัดสินใจกระทำผิด มูลเหตุจูงใจที่ผลักดันให้กระทำผิด เกิดจากสภาพอารมณ์ จิตใจ เป็นเหตุผลักดันให้มีการกระทำผิดมากที่สุด

ปัจจัยด้านสังคมเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่ง เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและต่อไปในอนาคต การกระทำความผิดหรือการเป็นอาชญากรเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับสถานะอื่น ๆ ในสังคมมนุษย์ อาชญากรรมเป็นการกระทำที่มีผลเสียแก่คนอื่น สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบันมีผลต่อการเกิดปัญหาของอาชญากรรมเป็นอย่างมาก อาชญากรรมบางชนิดเกิดขึ้นเพราะการกระทำของเหยื่อ การส่งเสริมความถูกต้องและความยุติธรรมเกี่ยวกับการกระทำผิดในสังคม จะทำให้เกิดความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ระหว่าง

กลุ่มบุคคล และมาตรฐานความประพฤติของคนในสังคม ซึ่งจะเป็นสิ่งช่วยสร้างความเป็นธรรม ในสังคมที่ปกครองด้วยระบบกฎหมาย

ศุภลทิพย์ (2545) ศึกษาเรื่องปัญหาในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในคดียาเสพติด ผู้เสพยามักจะกระทำผิดระเบียบวินัยของเรือนจำเสมอ การประสบปัญหาไม่มีญาติมาเยี่ยม และกระทำผิดซ้ำ ผู้ค้ายาเสพติดมักจะพยายามขายเครือข่ายขณะถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำ กำหนดโทษที่ผู้ต้องขังในคดียาเสพติดได้รับเป็นอุปสรรคสำคัญในการแก้ไขฟื้นฟู เจ้าหน้าที่ขาดการฝึกอบรมให้มีความชำนาญในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังในคดียาเสพติด เจ้าหน้าที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับความเครียด เนื่องจากจำนวนผู้ต้องขังเพิ่มจำนวนมากขึ้น ตลอดจนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมีความเสี่ยงภัยสูง ในด้านการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานที่ไม่มีความเหมาะสม จำนวนผู้ต้องขังมาก แออัดเกิดไป ขาดโปรแกรมการแก้ไขเฉพาะสำหรับบุคคล กิจกรรมที่จัดให้ผู้ต้องขังไม่เหมาะสม งบประมาณไม่เพียงพอ

ณัฐชัย (2546) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขังคดีจำหน่ายยาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และสภาพปัญหา การกระทำผิดของผู้ต้องขังคดีจำหน่ายยาเสพติด และศึกษาปัจจัยแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดคดีจำหน่ายยาเสพติด ของผู้ต้องขังคดีจำหน่ายยาเสพติดเรือนจำกลางนครปฐม จำนวน 333 คน

ผลการศึกษาพบว่า ในด้านปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ต้องขังคดีจำหน่ายยาเสพติดส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25 – 31 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้าง มีรายได้ประมาณ 3,001 – 6,000 บาทต่อเดือน และพบว่าส่วนใหญ่ สมรสแล้ว มีบุตร 1 – 2 คน ยาเสพติดที่จับกุมได้ส่วนใหญ่คือยาบ้า นอกจากนี้ยังพบว่าส่วนใหญ่มีพฤติกรรมใช้ยาเสพติดมาก่อน และไม่เคยต้องโทษทางอาญา มา ปัจจัยสภาพแวดล้อม พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มักจะใกล้ชิดกับเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ได้รู้จักยาเสพติดจากเพื่อน ได้รับคำแนะนำจากเพื่อน และต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน ปัจจัยทัศนคติต่อการกระทำผิด พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ ยอมรับระบบป้องกันและปราบปราม ยอมรับพฤติกรรมการกระทำผิด และผลของการกระทำผิด จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อม และปัจจัยทัศนคติต่อการกระทำผิด มีผลต่อการจำหน่ายยาเสพติดของผู้ต้องขัง

พจนา (2546) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษหญิง จังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุและปัจจัยในการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 283 คน

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี ได้รับการศึกษาสูงสุดก่อนต้องโทษในระดับมัธยมศึกษาต้น สมรสแล้ว ก่อนต้องโทษประกอบอาชีพรับจ้าง มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ พบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุขณะกระทำผิดครั้งแรก รายได้หลักของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ 2) ปัจจัยด้านพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อม คือ การสูบบุหรี่ การเสพยาเสพติด เรื่องที่พูดคุยกับเพื่อนสนิทขณะต้องโทษ การชักชวนให้กระทำผิดกฎหมายจากเพื่อนสนิทภายหลังพ้นโทษ และการดำเนินชีวิตภายหลังพ้นโทษ มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ 3) ปัจจัยที่ได้รับการพัฒนาระหว่างต้องโทษ คือการให้การศึกษาและการฝึกวิชาชีพในหลักสูตรต่าง ๆ แก่ผู้ต้องขังให้สามารถนำไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษได้ และความต้องการบำบัดรักษาด้วยวิธีการต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ และ 4) ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งที่กระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง

วรศรา (2546) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของผู้ต้องขังคดีลักทรัพย์ ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดในคดีลักทรัพย์ ซึ่งกลุ่มประชากรคือผู้ต้องขังในคดีลักทรัพย์ที่คดีถึงที่สุดแล้ว จำนวน 302 คน สถิติที่ใช้ในการศึกษา คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังในคดีลักทรัพย์ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26 - 40 ปี มีสถานภาพโสด จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา และก่อนต้องโทษประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และมีรายได้เฉลี่ยประมาณ 3,001 – 6,000 บาทต่อเดือน และสัดส่วนของผู้ที่ไม่เคยมีประวัติใช้ยาเสพติดมีจำนวนใกล้เคียงกับผู้ที่เคยใช้ยาเสพติด และส่วนใหญ่กระทำผิดเป็นครั้งแรก โดยปัจจัยภูมิหลังในด้านอายุ สถานภาพสมรส และรายได้ก่อนต้องโทษ มีความสัมพันธ์กับมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดของผู้ต้องขังในคดีลักทรัพย์ เมื่อพิจารณาถึงมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดคดีลักทรัพย์ โดยจัดลำดับจากมากไปน้อย ปรากฏผลดังนี้ 1) เกิดจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ 2) เกิดจากการไม่มีงานทำ 3) เกิดจากความอยากรวย ต้องการทรัพย์สิน 4) เกิดจากสภาพปัญหาความขัดแย้งภายในครอบครัว 5) เกิดจากการที่เพื่อนชักชวนและต้องการให้เพื่อนยอมรับ ลำดับที่ 6 เกิดจากการติดยาเสพติด ไม่สามารถ

ควบคุมตนเองได้ 7) เกิดจากความต้องการความท้าทาย สนุกและตื่นเต้น 8) เกิดจากความต้องการทดลองทำตามผู้อื่น 9) เกิดจากการพักอาศัยในสภาพแวดล้อมที่เป็นแหล่งอาชญากรรม และ 10) เกิดจากความต้องการเรียกร้องความสนใจและอยากดัง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การคบเพื่อน สภาพแวดล้อมในชุมชน และปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ ค่านิยมของผู้ต้องขัง พบว่า ทั้งสองปัจจัยมีความสัมพันธ์ในทางลบกับ มูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดในคดีลักทรัพย์ของผู้ต้องขัง

สมบุญ (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางบางขวาง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาถึงการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง และ 3) เพื่อแสวงหาแนวทางหรือมาตรการในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ โดยกลุ่มประชากรเป็นผู้ต้องขังในเรือนจำกลางบางขวางที่กระทำผิดตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป จำนวน 364 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ใช้สถิติวิเคราะห์การแปรผันทางเดียว และใช้การทดสอบแบบ T-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการศึกษา พบว่า ครอบครัวของผู้ต้องขังส่วนใหญ่ มีรายได้พอกินพอใช้ ไม่มีเงินเก็บอาศัยอยู่ในชนบท ซึ่งเป็นแหล่งร้านค้า ตลาดนัด หรือแหล่งอุตสาหกรรม ใกล้แหล่งค้ายาเสพติด กระทำความผิด เพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ มีรายได้ไม่พอใช้จ่าย ต้องการเงินหรือทรัพย์สิน ยากจน และเพื่อนชักชวน ไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ รับจ้างทั่วไป จบการศึกษาระดับ ป.1 – ป.6 ความสัมพันธ์ในครอบครัวรักใคร่กลมเกลียวกันดี

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวินัย และการลงโทษทางวินัยของผู้ต้องขัง ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย โดยกำหนดให้ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ และด้านความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย เป็นตัวแปรอิสระ และกำหนดให้ลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือลักษณะความผิดต่อร่างกายและชีวิต และลักษณะความผิดต่อ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ เป็นตัวแปรตาม นอกจากนี้ยังนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้างต้น มาใช้ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างด้วย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวินัย และการลงโทษทางวินัยของผู้ต้องขัง ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ การศึกษา กำหนดโทษ ลักษณะคดี ระยะเวลาที่จำคุกมาแล้ว และจำนวนครั้งที่กระทำผิดวินัย

1.2 ด้านความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่างๆ ของเรือนจำ และด้านความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย

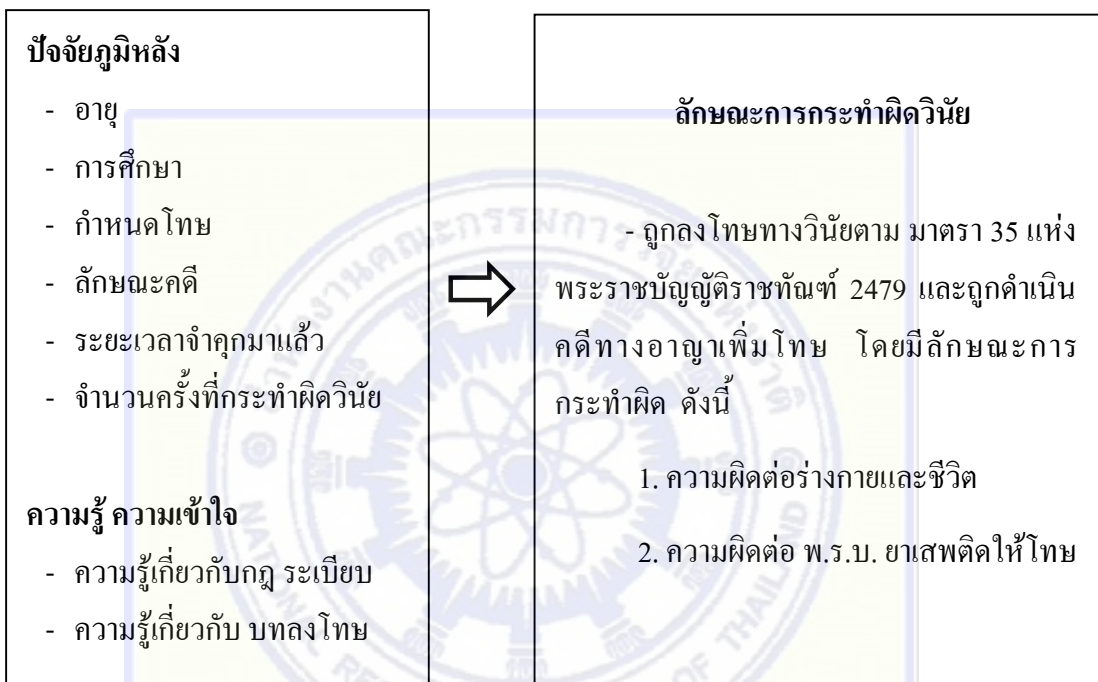
2. ตัวแปรตาม คือ ลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ที่ถูกลงโทษทางวินัยตาม มาตรา 35 แห่ง พ.ร.บ. ราชทัณฑ์ 2479 และถูกดำเนินคดีทางอาญาเพิ่มโทษ มี 2 ลักษณะ คือ การกระทำ ความผิดต่อร่างกายและชีวิต และการกระทำความผิดต่อ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ

วช.
NRCT

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 อายุ มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

สมมติฐานที่ 2 ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะความผิด มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

สมมติฐานที่ 4 กำหนดโทษ มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

สมมติฐานที่ 5 ระยะเวลาที่จำคุกมาแล้ว มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

สมมติฐานที่ 6 จำนวนครั้งที่เคยกระทำผิดวินัย มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

สมมติฐานที่ 7 ระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

สมมติฐานที่ 8 ระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้ต้องขังชายที่ถูกลงโทษทางวินัยและถูกดำเนินคดีทางอาญาเพิ่มโทษ ในเรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ทณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง จำนวน 119 คน ซึ่งเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และเป็นข้อมูลจากสถิติการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานทั้ง 3 แห่ง ระหว่างเดือนตุลาคม 2547 ถึงเดือนมิถุนายน 2548 ดังนี้

ผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร จำนวน 34 คน

ผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม จำนวน 32 คน

ผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง จำนวน 53 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา กำหนดโทษตามคำพิพากษา ระยะเวลาที่ต้องโทษจำคุกมาแล้ว จำนวนครั้งที่เคยกระทำผิดวินัย และลักษณะการกระทำผิดวินัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการแยกกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด และปลายเปิด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ จำนวน 25 ข้อ เป็นคำถามเชิงบวก จำนวน 18 ข้อ และเป็นคำถามเชิงลบ จำนวน 7 ข้อ ซึ่งได้แก่ ข้อ 9, 13, 16, 22, 23, 24 และข้อ 25

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับ ความรู้ ความเข้าใจ ด้านบทลงโทษทางวินัยผู้ต้องขัง จำนวน 25 ข้อ เป็นคำถามเชิงบวก จำนวน 21 ข้อ และเป็นคำถามเชิงลบ จำนวน 4 ข้อ ซึ่งได้แก่ ข้อ 2, 4, 10 และข้อ 20

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และ 3 ทั้งคำถามเชิงบวก และคำถามเชิงลบ เป็นดังนี้

ตอบ	เชิงบวก	เชิงลบ
ใช่	1	0
ไม่ใช่	0	1

เพื่อความสะดวกในการเปรียบเทียบผลคะแนนจากแบบสอบถามตามข้อคำถาม ตอนที่ 2 และ 3 ผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์เพื่อกำหนดระดับความรู้ความเข้าใจ เป็น 3 ระดับ โดยพิจารณาจากช่วงกว้างของระดับ และกำหนดช่วงระดับคะแนนเพื่อเปรียบเทียบผลจากค่าเฉลี่ยรายข้อว่าอยู่ในระดับมาก ปานกลาง หรือน้อย โดยแบ่งเป็น 3 ช่วง ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ช่วงกว้างของระดับ} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\
 &= \frac{1 - 0}{3}
 \end{aligned}$$

$$\text{ช่วงกว้างของระดับ} = .33$$

คะแนน ระดับความรู้ความเข้าใจ

.68 – 1.00	อยู่ในระดับ มาก
.34 – .67	อยู่ในระดับ ปานกลาง
.00 – .33	อยู่ในระดับ น้อย

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยทำการทดสอบแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นายระพีพันธ์ นิษานนท์ ผู้อำนวยการส่วนสวัสดิการผู้ต้องขัง เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร นายสมบุญ มาศประมุข เจ้าหน้าที่บริหารงานราชทัณฑ์ 7 กรมราชทัณฑ์ และนายชุต อรุณพลย์ เจ้าหน้าที่บริหารงานอบรมและฝึกวิชาชีพ 7 ทักษสถานบำบัดพิเศษกลาง และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่จะให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจในคำถามนั้นๆ และเพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของคำถาม

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ไปทำการทดสอบเบื้องต้น (Pre-test) โดยทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ทำการวิจัย คือผู้ต้องขังชายที่กระทำผิดวินัยในเรือนจำกลางนครปฐม จำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการของ คูเดอร์ แอนด์ ริชาร์ดสัน (Kuder and Richardson) ปรากฏผลดังนี้

2.1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ จำนวน 25 ข้อ เป็นคำถามเชิงบวก จำนวน 18 ข้อ และเป็นคำถามเชิงลบ จำนวน 7 ข้อ ซึ่งได้แก่ ข้อ 9, 13, 16, 22, 23, 24 และข้อ 25 ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา เท่ากับ .8979

2.2 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับ ความรู้ ความเข้าใจ ในบทลงโทษทางวินัย จำนวน 25 ข้อ เป็นคำถามเชิงบวก จำนวน 21 ข้อ และเป็นคำถามเชิงลบ จำนวน 4 ข้อ ซึ่ง ได้แก่ ข้อ 2, 4, 10 และข้อ 20 ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา เท่ากับ .8802

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วมอบให้กับผู้ช่วยเก็บข้อมูล พร้อมทั้งได้อธิบายชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถามและวิธีการเก็บแบบสอบถาม เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้ตรงกัน จากนั้นจึงนำแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ต้องขังชายที่กระทำผิดวินัยในเรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง จำนวน 119 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง เสร็จแล้วจึงเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยตรวจสอบแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อให้ได้ความสมบูรณ์ครบทุกด้าน
2. ประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการอธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการอธิบายระดับความรู้ ความเข้าใจ
3. ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์และนำเสนอเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในบทลงโทษทางวินัย

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

วช.
NRCT

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะความผิด กำหนดโทษตามคำพิพากษา ระยะเวลาที่ได้รับโทษมาแล้ว จำนวนครั้งที่เคยกระทำผิดทางวินัย และลักษณะการกระทำผิดวินัย

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

(n = 119)		
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
18 – 25 ปี	15	12.60
26 – 30 ปี	40	33.60
31 – 35 ปี	23	19.30
มากกว่า 35 ปี	41	34.50
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	20	16.80
ประถมศึกษา	26	21.80
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	63	52.90
ปริญญาตรีขึ้นไป	10	8.40
ลักษณะความผิด		
พ.ร.บ. ยาเสพติด	103	86.60
ประทุษร้ายต่อทรัพย์	9	7.60
ประทุษร้ายต่อชีวิต	4	3.40
ประทุษร้ายต่อเพศ	3	2.50

ตารางที่ 1 (ต่อ)

(n = 119)		
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
กำหนดโทษ ตามคำพิพากษาของศาล		
กำหนดโทษต่ำกว่า 10 ปี	99	83.20
กำหนดโทษ 10 – 20 ปี	13	10.90
กำหนดโทษ 21 – 30 ปี	6	5.00
กำหนดโทษ 31 ขึ้นไป	1	0.80
ระยะเวลาที่ต้องโทษจำคุกมาแล้ว		
จำมาแล้วไม่เกิน 1 ปี	52	43.70
จำมาแล้วกว่า 1 ปี ไม่เกิน 2 ปี	28	23.50
จำมาแล้วมากกว่า 2 ปี	39	32.80
จำนวนครั้งที่เคยถูกลงโทษทางวินัย		
จำนวน 1 ครั้ง	65	54.60
จำนวน 2 ครั้ง	28	23.50
จำนวน 3 ครั้ง	15	12.60
จำนวนมากกว่า 3 ครั้ง	11	9.20
ลักษณะการกระทำผิดวินัยที่ถูกดำเนินคดีทางอาญาเพิ่มโทษ		
ความผิดต่อร่างกายและชีวิต	86	72.30
ความผิดต่อ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ	33	27.70

จากตารางที่ 1 สามารถอธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างได้ ดังนี้

อายุ พบว่ากลุ่มตัวอย่าง อายุ 35 ปีขึ้นไป มีมากที่สุด จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 รองลงมา มีอายุระหว่าง 26- 30 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 33.60 และน้อยที่สุด มีอายุระหว่าง 18 – 25 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 12.60

ระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 52.90 รองลงมา มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 21.80 และน้อยที่สุดมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้น จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 8.40

ลักษณะความผิด พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ กระทำความผิดฐาน ผิดต่อ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 86.60 รองลงมากระทำความผิดฐาน ประทุษร้ายต่อทรัพย์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.60 และน้อยที่สุดกระทำความผิดฐานประทุษร้ายต่อเพศ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50

กำหนดโทษที่ได้รับตามคำพิพากษาของศาล พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีกำหนดโทษให้จำคุกต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 83.20 รองลงมา มีกำหนดโทษให้จำคุกระหว่าง 10 – 20 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90 และน้อยที่สุดมีกำหนดโทษให้จำคุก 31 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ .80

ระยะเวลาที่ต้องโทษจำคุกมาแล้ว พบว่ากลุ่มตัวอย่างต้องโทษจำคุกมาแล้วไม่เกิน 1 ปี มีมากที่สุด จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 43.70 รองลงมาต้องโทษจำคุกมาแล้วมากกว่า 2 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 32.80 และน้อยที่สุดต้องจำคุกมาแล้วกว่า 1 ปี ไม่เกิน 2 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50

จำนวนครั้งที่เคยถูกลงโทษทางวินัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กระทำผิดวินัยครั้งแรก จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 54.60 รองลงมากระทำผิดวินัยเป็นครั้งที่สอง จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 และน้อยที่สุดกระทำผิดวินัยมากกว่า 3 ครั้ง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.20

ลักษณะการกระทำผิดวินัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ กระทำผิดวินัยในลักษณะความผิดต่อร่างกายมากที่สุด จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 64.70 รองลงมากระทำผิดวินัยในลักษณะความผิดต่อ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.70 และน้อยที่สุดกระทำความผิดต่อชีวิต จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.60

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ
ในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ

(n = 119)

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
1. การกระทำผิดวินัย หมายถึงการไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดของเรือนจำ	115 (96.60%)	4 (3.40%)	.97	.18	มาก
2. การเลื่อนชั้น เป็นประโยชน์ที่เรือนจำจัดให้แก่นักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดี	119 (100.00%)	-	1.00	-	มาก
3. เรือนจำมีหน้าที่แจ้งข้อมูลข่าวสารทางราชการที่เป็นประโยชน์แก่ท่านให้ท่านทราบ	114 (95.80%)	5 (4.20%)	.96	.20	มาก
4. ชั้นของนักโทษเด็ดขาดมีความสำคัญต่อสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้รับ	119 (100.00%)	-	1.00	-	มาก
5. เมื่อท่านมีความเจ็บป่วย เรือนจำจะต้องจัดให้มีแพทย์ พยาบาลตรวจรักษาให้ท่าน	114 (95.80%)	5 (4.20%)	.96	.20	มาก
6. เงินเป็นสิ่งของต้องห้าม ผู้ต้องขังทุกคนห้ามมีไว้ในครอบครองเด็ดขาด	113 (95.00%)	6 (5.00%)	.95	.22	มาก
7. เรือนจำจะต้องประชาสัมพันธ์ให้ท่านทราบถึงสิทธิประโยชน์และหน้าที่ของท่าน	114 (95.80%)	5 (4.20%)	.96	.20	มาก
8. เจ้าหน้าที่สามารถสั่งการให้ท่านทำงานโดยชอบด้วยกฎหมายได้	106 (89.10%)	13 (10.90%)	.89	.31	มาก
9. ท่านกระทำผิดวินัยเพราะไม่ทราบว่า เป็นความผิดวินัย*	60 (50.40%)	59 (49.60%)	.50	.50	ปานกลาง
10. การยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ของท่าน เจ้าหน้าที่ได้ให้การดูแล เอาใจใส่ ติดตาม และได้แจ้งผลให้ท่านทราบ	105 (88.20%)	14 (11.80%)	.88	.32	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n = 119)

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
11. อาหารที่เรือนจำได้จัดให้ท่านต้องมีคุณภาพ มีความสะอาดถูกสุขลักษณะ และเป็นสิทธิของท่านที่จะได้รับอาหารอย่างน้อยวันละ 2 มื้อ	90 (75.60%)	29 (24.40%)	.76	.43	มาก
12. นักโทษเด็ดขาดท่านนั้นที่ได้รับการพิจารณาจัดชั้น	107 (89.90%)	12 (10.10%)	.90	.30	มาก
13. การเล่นไฟเพื่อคลายเครียดไม่ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย*	20 (16.80%)	99 (83.20%)	.83	.38	มาก
14. นักโทษเด็ดขาดที่เหลือกำหนดโทษจำคุกต่อไปไม่เกิน 1 ใน 3 มีโอกาสได้รับการพักโทษ	115 (96.60%)	4 (3.40%)	.97	.18	มาก
15. วิทยุขบวนอะเบาต์ จัดเป็นสิ่งของที่ห้ามมีและเก็บไว้	95 (79.80%)	24 (20.20%)	.80	.40	มาก
16. ท่านสามารถประกอบอาหารรับประทานเองได้ ไม่ถือว่าผิดวินัย*	49 (41.20%)	70 (58.80%)	.59	.49	ปานกลาง
17. การเล่นเกมพนันฟุตบอลเป็นความผิดวินัย	97 (81.50%)	22 (18.50%)	.82	.39	มาก
18. ท่านทราบเรื่อง กฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ จากคู่มือเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ ข้อพึงปฏิบัติ ข้อห้ามที่เรือนจำแจกให้ท่าน	96 (80.70%)	23 (19.30%)	.81	.40	มาก
19. การมีหนังสือไปไว้ในครอบครองเป็นความผิดทางวินัย	100 (84.00%)	19 (16.00%)	.84	.37	มาก
20. การพักการลงโทษเป็นประโยชน์สำหรับนักโทษเด็ดขาดที่ประพฤติดี	112 (94.10%)	7 (5.90%)	.94	.24	มาก
21. ชั้นของนักโทษเด็ดขาดมี 6 ชั้น	81 (68.10%)	38 (31.90%)	.68	.47	มาก
22. ผู้ต้องขังคนไทยเล่นการพนันมวยไทยได้ ถือว่าส่งเสริมศิลปะของชาติ ไม่ผิดวินัย*	27 (22.70%)	92 (77.30%)	.77	.42	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n = 119)

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
23. บริเวณที่ทางเรือนจำประกาศว่าเป็นเขตห้ามเข้า เช่นแนวกำแพง ท่านถือว่าไม่ต้องปฏิบัติตามก็ได้ ไม่ผิดวินัย*	17 (14.30%)	102 (85.70%)	.86	.35	มาก
24. การที่ทางเรือนจำจัดงานให้ท่านทำถือว่าเป็นมาตรการลงโทษท่านอย่างหนึ่ง*	50 (42.00%)	69 (58.00%)	.58	.50	ปานกลาง
25. การตีตรา มีเป้าหมายสำคัญเพื่อลงโทษผู้ต้องขังที่ต่อต้าน*	109 (91.60%)	10 (8.40%)	.08	.28	น้อย
รวม			.81	.12	มาก

หมายเหตุ: * คือ ข้อคำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม จำนวน 25 ข้อ เป็นคำถามเชิงลบ 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 9, 13, 16, 22, 23, 24 และ 25 สำหรับข้ออื่น ๆ เป็นคำถามเชิงบวก พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความรู้ ความเข้าใจในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .81

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อที่น่าสนใจ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความรู้ ความเข้าใจ ในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ สูงที่สุด มีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2 การเลื่อนชั้นเป็นประโยชน์ที่เรือนจำจัดให้แก่นักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติ และข้อ 4 ชั้นของนักโทษเด็ดขาด มีความสำคัญต่อสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้รับ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 เท่ากันทั้ง 2 ข้อ สำหรับค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อที่มีค่าน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 25 การตีตรา มีเป้าหมายสำคัญเพื่อลงโทษผู้ต้องขังที่ต่อต้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .08

ส่วนที่ 3 ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับบทลงโทษทางวินัย

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ
ในบทลงโทษทางวินัย

(n = 119)

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
1. ก่อนที่ท่านจะถูกลงโทษทางวินัยเจ้าหน้าที่จะให้ท่านได้ชี้แจงข้อแก้ตัวก่อนทุกครั้ง	105 (88.20%)	14 (11.80%)	.88	.32	มาก
2. การตีตรวน ถือเป็นมาตรการลงโทษทางวินัยอย่างหนึ่ง*	112 (94.10%)	7 (5.90%)	.06	.24	น้อย
3. การลงโทษผู้กระทำความผิดวินัยจะลงโทษได้ไม่เกิน 3 สถาน	80 (67.20%)	39 (32.80%)	.67	.47	ปานกลาง
4.การลงโทษขังเดี่ยว จะขังเกิน 3 เดือนก็ได้*	65 (54.60%)	54 (45.40%)	.45	.50	ปานกลาง
5. การมีเงินสดไว้ในครอบครอง จะทำให้ถูกตัดการอนุญาตให้เยี่ยมจากบุคคลภายนอก	94 (79.00%)	25 (21.00%)	.79	.41	มาก
6. การทำให้ทรัพย์สินของทางราชการหรือของผู้อื่นเสียหายโดยประมาท อาจถูกลงโทษงดการเลื่อนขั้น	72 (60.50%)	47 (39.50%)	.61	.49	ปานกลาง
7.การพยายามหลบหนีจะทำให้ถูกตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียน และอาจถูกแจ้งความร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีเพิ่มโทษฐานหลบหนีที่คุมขัง	115 (96.60%)	4 (3.40%)	.97	.18	มาก
8. การไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายอาจถูกลงโทษลดขั้นได้	94 (79.00%)	25 (21.00%)	.79	.41	มาก
9.การทะเลาะวิวาทกัน ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป อาจถูกลงโทษขังเดี่ยวและอาจถูกลงโทษลดขั้น	100 (84.00%)	19 (16.00%)	.84	.37	มาก
10.ท่านไม่ทราบว่าการเล่นการพนันจะถูกลงโทษลดขั้น*	51 (42.90%)	68 (57.10%)	.57	.50	ปานกลาง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(n = 119)

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
11.การกระทำผิดวินัย หากเป็นความผิดอาญา ท่านอาจจะได้รับโทษทางอาญาคด้วย	104 (87.40%)	15 (12.60%)	.87	.33	มาก
12.การถูกลงโทษขังเดี่ยว จะทำให้ถูกตัดสิทธิการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียนด้วย	110 (92.40%)	9 (7.60%)	.92	.27	มาก
13.การเสพหรือผลิตของเมาในเรือนจำ จะถูกลงโทษลดชั้น	115 (96.60%)	4 (3.40%)	.97	.18	มาก
14.การเสพยาเสพติด อาจถูกลงโทษลดชั้น ขังเดี่ยว ตัดการเยี่ยมติดต่อกับบุคคลภายนอก	115 (96.50%)	4 (3.40%)	.97	.18	มาก
15.เงินหรือสิ่งของต้องห้ามที่เรือนจำตรวจพบ สามารถยึดเป็นของแผ่นดินได้	96 (80.70%)	23 (19.30%)	.81	.40	มาก
16.การพยายามหลบหนีจะถูกลงโทษงดการเลื่อนชั้น	112 (94.10%)	7 (5.90%)	.94	.24	มาก
17.การลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้าภายในเรือนจำจะต้องถูกตัดการเยี่ยมเยียน	114 (95.80%)	5 (4.20%)	.96	.20	มาก
18. การใช้กิริยาอาการ ไม่สุภาพแก่ญาติที่มาเยี่ยมเยียนแต่สำนึกในความผิดมีโทษภาคทัณฑ์	85 (71.40%)	34 (28.60%)	.71	.45	มาก
19.การพยายามหลบหนีหรือหลบหนีแล้วแต่ได้ตัวคืนมาจะทำให้ถูกงดการเลื่อนชั้น	107 (89.90%)	12 (10.10%)	.90	.30	มาก
20.การกระทำผิดวินัยที่เป็นความผิดทางอาญา จะต้องดำเนินคดีตามกฎหมายอาญาคด้วยทุกกรณี*	113 (95.00%)	6 (5.00%)	.05	.22	น้อย
21.ก่อนการวิวาทแก่ผู้ต้องขังอื่นแต่ไม่ร้ายแรงขึ้นภายในเรือนจำ ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอาจได้รับโทษลดชั้น	96 (80.70%)	23 (19.30%)	.81	.40	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(n = 119)

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
22.การพยายามหลบหนี อาจทำให้ถูกตัด จำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำ คุกไม่น้อยกว่า 30 วัน แต่ไม่เกิน 60 วัน	78 (65.50%)	41 (34.50%)	.66	.48	ปานกลาง
23.การมียาเสพติดทุกชนิดไว้ใน ครอบครองภายในเรือนจำ นอกจากจะ ถูกลงโทษทางวินัยลดชั้นแล้วจะถูก ดำเนินคดีอาญาคด้วย	113 (95.00%)	6 (5.00%)	.95	.22	มาก
24.การพยายามทำร้ายกัน อาจทำให้ถูก ตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษ จำคุกด้วย	101 (84.90%)	18 (15.10%)	.85	.36	มาก
25.การจงใจหลีกเลี่ยงงาน อาจทำให้ถูก ตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษ จำคุกไม่น้อยกว่า 15 วัน แต่ไม่เกิน 30 วัน	40 (33.60%)	79 (66.40%)	.34	.47	น้อย
รวม			.73	.12	มาก

หมายเหตุ: * คือ ข้อคำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 3 ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับบทลงโทษทางวินัย ผู้วิจัยได้สร้างแบบ สอบถาม
จำนวน 25 ข้อ เป็นคำถามเชิงลบ 4 ข้อ ซึ่งได้แก่ ข้อ 2, 4, 10 และ 20 สำหรับข้ออื่น ๆ เป็นคำถาม
เชิงบวก พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับบทลงโทษทางอยู่ในระดับมาก โดย
มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .73

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อที่น่าสนใจ พบว่า ข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้
ความเข้าใจ เกี่ยวกับบทลงโทษทางวินัย มากที่สุด มีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 7 การพยายามหลบหนี
จะทำให้ถูกตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียน และอาจถูกแจ้งความร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีเพิ่ม
โทษฐานหลบหนีที่คุมขัง ข้อ 13 การเสพหรือผลิตของเมาในเรือนจำจะถูกลงโทษลดชั้น และข้อ 14
การเสพยาเสพติดอาจถูกลงโทษลดชั้น ขังเดี่ยว ตัดการเยี่ยมติดต่อกับบุคคลภายนอก โดยมีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ .97 เท่ากันทั้ง 3 ข้อ สำหรับค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อที่มีค่าน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 20 การกระทำผิดวินัยที่เป็นความผิดทางอาญา จะต้องดำเนินคดีตามกฎหมายอาญาด้วยทุกกรณี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .05

ส่วนที่ 4 นำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ และบทลงโทษทางวินัย กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

สมมติฐานที่ 1 อายุมีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

(n = 119)

อายุ	ลักษณะการกระทำผิดวินัย		X ²	P
	ผิดต่อร่างกายและชีวิต	ผิดต่อ พรบ.ยาเสพติด		
ตั้งแต่ 25 ปีลงมา	11 (73.30%)	4 (26.70%)	.722	.868
26 – 30 ปี	27 (67.50%)	13 (32.50%)		
31 – 35 ปี	17 (73.90%)	6 (26.10%)		
มากกว่า 35 ปีขึ้นไป	31 (75.60%)	10 (24.40%)		
รวม	86 (72.30%)	33 (27.70%)		

จากตารางที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง เนื่องจากได้ผลการคำนวณค่า $P = .868$ ซึ่งสูงกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 อธิบายได้ว่า อายุของผู้ต้องขังไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัย จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

(n = 119)

ระดับการศึกษา	ลักษณะการกระทำผิดวินัย		X ²	P
	ผิดต่อร่างกายและชีวิต	ผิดต่อ พรบ.ยาเสพติด		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	13 (65.00%)	7 (35.00%)	5.807	.121
ประถมศึกษา	15 (57.70%)	11 (42.30%)		
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	49 (77.80%)	14 (22.20%)		
ปริญญาตรีขึ้นไป	9 (90.00%)	1 (10.00%)		
รวม	86 (72.30%)	33 (27.70%)		

จากตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง เนื่องจากได้ผลการคำนวณค่า $P = .121$ ซึ่งสูงกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 อธิบายได้ว่า ระดับการศึกษาของผู้ต้องขังไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัย จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะความผิด มีความสัมพันธ์กับการลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

ตารางที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความผิดกับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

(n = 119)

ลักษณะความผิด	ลักษณะการกระทำผิดวินัย		X ²	P
	ผิดต่อร่างกายและชีวิต	ผิดต่อ พรบ.ยาเสพติด		
พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ	76 (73.80%)	27 (26.20%)	1.296	.730
ลักษณะอื่น ๆ	7 (43.80%)	9 (56.20%)		
รวม	83 (69.70%)	36 (30.30%)		

จากตารางที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ลักษณะความผิด ไม่มีความสัมพันธ์กับ ลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง เนื่องจากได้ผลการคำนวณค่า $P = .730$ ซึ่งสูงกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 อธิบายได้ว่า ลักษณะความผิดของผู้ต้องขังไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัย จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 กำหนดโทษ มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างกำหนดโทษ กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

(n = 119)

กำหนดโทษ	ลักษณะการกระทำผิดวินัย		X^2	P
	ผิดต่อร่างกายและชีวิต	ผิดต่อ พรบ.ยาเสพติด		
ไม่เกิน 10 ปี	74 (74.70%)	25 (25.30%)	1.806	.179
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	12 (60.00%)	8 (40.00%)		
รวม	86 (72.60%)	33 (27.70%)		

จากตารางที่ 7 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า กำหนดโทษ ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง เนื่องจากได้ผลการคำนวณค่า $P = .179$ ซึ่งสูงกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 อธิบายได้ว่า กำหนดโทษของผู้ต้องขังไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัย จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 ระยะเวลาที่จำคุกมาแล้ว มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

ตารางที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่จำคุกมาแล้วกับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

(n = 119)

ระยะเวลาจำมาแล้ว	ลักษณะการกระทำผิดวินัย		X ²	P
	ผิดต่อร่างกายและชีวิต	ผิดต่อ พรบ.ยาเสพติด		
1 ปี	38 (73.10%)	14 (26.90%)	2.677	.262
มากกว่า 1 ปี	48 (71.60%)	19 (28.40%)		
รวม	86 (72.30%)	33 (27.70%)		

จากตารางที่ 8 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระยะเวลาจำคุกมาแล้ว ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง เนื่องจากได้ผลการคำนวณค่า $P = .262$ ซึ่งสูงกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 อธิบายได้ว่า ระยะเวลาจำคุกมาแล้วของผู้ต้องขังไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัย จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 6 จำนวนครั้งที่เคยกระทำผิดมีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

ตารางที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งที่เคยกระทำผิด กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

(n = 119)

จำนวนครั้งที่เคยผิดวินัย	ลักษณะการกระทำผิดวินัย		X ²	P
	ผิดต่อร่างกายและชีวิต	ผิดต่อ พรบ.ยาเสพติด		
1 ครั้ง	45 (69.20%)	20 (30.80%)	2.549	.280
2 ครั้งขึ้นไป	41 (75.90%)	13 (24.10%)		
รวม	86 (72.30%)	33 (27.70%)		

จากตารางที่ 9 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า จำนวนครั้งที่เคยผิวนัย ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิวนัยของผู้ต้องขัง เนื่องจากได้ผลการคำนวณค่า $P = .280$ ซึ่งสูงกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 อธิบายได้ว่า จำนวนครั้งที่ผู้ต้องขังเคยกระทำผิวนัยไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิวนัย จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 7 ระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิวนัยของผู้ต้องขัง

ตารางที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ กับลักษณะการกระทำผิวนัยของผู้ต้องขัง

(n = 119)

ระดับความรู้	ลักษณะการกระทำผิวนัย		X^2	P
	ผิต่อร่างกายและชีวิต	ผิต่อ พรบ.ยาเสพติด		
น้อย	16 (66.70%)	8 (33.30%)	6.526	.038*
ปานกลาง	40 (85.10%)	7 (14.90%)		
มาก	30 (62.50%)	18 (37.50%)		
รวม	86 (72.30%)	33 (27.70%)		

* $P < .05$

จากตารางที่ 10 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับความรู้ ความเข้าใจ ในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิวนัยของผู้ต้องขัง เนื่องจากได้ผลการคำนวณค่า $P = .038$ ซึ่งมีค่าต่ำกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 อธิบายได้ว่า ผู้ต้องขังที่มีระดับความรู้ ความเข้าใจ ในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ในระดับมาก ร้อยละ 62.50 กระทำผิวนัยเกี่ยวกับร่างกายและชีวิต แต่สำหรับผู้ต้องขังที่มีระดับความรู้ ความเข้าใจ ในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ในระดับปานกลาง กลับมีการกระทำผิวนัยด้านร่างกายและชีวิตมากกว่า ร้อยละ 85.10 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการมีระดับความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันจะมีลักษณะการกระทำผิวนัยต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 8 ระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับบทลงโทษทางวินัย มีความสัมพันธ์กับ ลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

ตารางที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับบทลงโทษทางวินัย กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

(n = 119)				
ระดับความรู้	ลักษณะการกระทำผิดวินัย		X ²	P
	ผิดต่อร่างกายและชีวิต	ผิดต่อ พรบ.ยาเสพติด		
น้อย	22 (88.00%)	3 (12.00%)	3.908	.142
ปานกลาง	32 (68.10%)	15 (31.90%)		
มาก	32 (68.10%)	15 (31.90%)		
รวม	86 (72.30%)	33 (27.70%)		

จากตารางที่ 11 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับบทลงโทษทางวินัย ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง เนื่องจากได้ผลการคำนวณค่า $P = .142$ ซึ่งสูงกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 อธิบายได้ว่า ระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับบทลงโทษทางวินัยของผู้ต้องขังไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัย จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อวิจารณ์

จากผลการศึกษา เรื่อง การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย ศึกษาเฉพาะกรณี เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง มีข้อควรวิจารณ์ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ต้องขัง ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะความผิด กำหนดโทษตามคำพิพากษา ระยะเวลาที่ต้องโทษจำคุกมาแล้ว และจำนวนครั้งที่กระทำผิดวินัย ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้เพราะผู้ต้องขังส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.4 มีอายุมากกว่า 25 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีวุฒิภาวะสูง หากแต่เมื่อต้องมาอยู่อาศัยอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถาน จึงทำให้เกิดปัญหาในด้านของการปรับตัวภายใต้สภาพแวดล้อม

ใหม่ เพื่อนใหม่ ซึ่งผลมาจากความเปลี่ยนแปลงทางสังคม การได้รับความกดดันจากสังคมในเรือนจำหรือทัณฑสถาน การแสดงออกระหว่างกันที่ไม่ค่อยให้ความเคารพซึ่งกันและกัน เพราะถือว่าเป็นผู้ต้องขังเหมือนกัน โดยเฉพาะผู้ต้องขังวัยรุ่นกับผู้ต้องขังที่มีอายุมากกว่า อาจส่งผลให้มีการกระทบกระทั่งกัน ซึ่งนำไปสู่การกระทำผิดวินัยที่รุนแรง เพราะยึดถือคำว่าอาวโสและศักดิ์ศรี ประกอบกับขาดความอดกลั้นและไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ และเมื่อไม่ได้รับการปฏิบัติตามที่ตนคาดหวังจากผู้ต้องขังที่มีอายุน้อยกว่า ก็จะทำให้เกิดความขัดแย้งซึ่งเป็นสาเหตุของการกระทำผิดวินัยในลักษณะความผิดต่อร่างกายและชีวิต

ปัจจัยในด้านระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ของผู้ต้องขังมีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเห็นว่าได้ว่ากลุ่มผู้ต้องขังที่มีระดับความรู้ ความเข้าใจ ในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ในระดับปานกลางและมาก มีการกระทำผิดวินัยมาก คือร้อยละ 39.50 และร้อยละ 40.30 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่ากลุ่มผู้ต้องขังที่มีระดับความรู้ ความเข้าใจน้อย ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 20.20 จากข้อมูลนี้ทำให้ทราบว่าผู้ต้องขังที่มีความรู้ ความเข้าใจในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ในระดับปานกลางและมากแล้วยังมีพฤติกรรมกระทำผิดวินัยร้ายแรง แสดงว่าได้อาศัยการเรียนรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อหาช่องทางที่จะกระทำผิดวินัย เพื่อให้ตนเองไม่ต้องรับโทษจากการกระทำผิดนั้น และบางครั้งก็อาจใช้ประโยชน์จากกลุ่มผู้ต้องขังที่มีความรู้ ความเข้าใจ ในระดับน้อย ให้ลงมือกระทำผิดวินัยให้โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ โดยพฤติกรรมดังกล่าวจะเห็นได้ชัดในกลุ่มผู้ต้องขังคดีความผิดต่อ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ ที่มีอยู่มากในเรือนจำและทัณฑสถาน จัดเป็นผู้ต้องขังกลุ่มใหญ่ที่สุด เมื่อผู้ต้องขังอื่นต้องการเข้าร่วมกลุ่มและต้องการให้เป็นที่ยอมรับก็มักจะตกเป็นเครื่องมือได้ง่าย และเมื่อมีการปฏิสัมพันธ์กันประกอบกับได้รับอิทธิพลจากกลุ่มผู้ต้องขังคดีความผิดต่อ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ ก็จะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรี (2542) ที่ศึกษาวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้า ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง พบว่าสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำส่วนใหญ่เกิดจากการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และสอดคล้องกับทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน (Differential association) ของ Sutherland (2003) ที่กล่าวถึงพฤติกรรมกระทำผิดที่พิจารณาจากกลุ่มเพื่อน ประเภทของเพื่อน และลักษณะรวมทั้งพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อน สารที่น่าสนใจ คือ ก่อนที่จะคบเพื่อนที่กระทำความผิด ยังไม่คิดโน้มน้าวที่จะกระทำความผิด แต่เมื่อได้คบเพื่อนที่กระทำความผิดแล้ว จึงได้เรียนรู้ค่านิยม ทศนคติ และวิธีการในการกระทำความผิด ในที่สุดก็จะเห็นว่าพฤติกรรมกระทำผิดวินัยเป็นเรื่องธรรมดาที่จะทำให้มีพฤติกรรมกระทำความผิดวินัยตามไปด้วย

ปัจจัยด้านระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับบทลงโทษทางวินัยของผู้ต้องขัง ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการศึกษาจะเห็นได้ผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทลงโทษทางวินัยในระดับมาก โดยมีความเฉลี่ยเท่ากับ .73 แต่กลับมีพฤติกรรมกระทำผิดวินัยร้ายแรง สาเหตุมาจากตัวผู้ต้องขังเอง เมื่อเข้ามาอยู่ในสภาพสังคมเดียวกัน ได้พบและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ต้องขังอื่น ที่มาจากหลายถิ่นฐาน มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกัน ย่อมทำให้เกิดความเครียดหรือการได้รับแรงกดดันจากผู้ต้องขังอื่นที่มีอิทธิพล ทำให้มีปัญหาในการปรับตัว ประกอบกับผู้ต้องขังมีปัญหาในด้านของการควบคุมสภาพจิตใจเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เมื่อมีปัญหาเข้ามากระทบมากเข้าก็จะใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยความความรุนแรง ทำให้ต้องกระทำผิดวินัยในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการแนวคิดของ นวลจันทร์ (2548: 34) ที่กล่าวว่าการศึกษาสาเหตุของการกระทำผิดจะต้องเริ่มมองจากตัวผู้กระทำผิดก่อน เนื่องจากการกระทำผิดจะเริ่มจากสภาวะทางจิตใจเป็นสำคัญ อิทธิพลของจิตใจจึงเป็นตัวการที่ทำให้มนุษย์ทำในสิ่งที่ผิดหรือถูก และสอดคล้องกับทฤษฎีหลายสาเหตุของ Manhein (1965) ที่อธิบายไว้ว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรมกรรมการกระทำผิด คือปัจจัยทางกายภาพ (Physical factors) ปัจจัยทางสังคม (Social Factors) โดยปัจจัยสองด้านนี้จะส่งผลไปยังจิตใจ (Mental factors) ถ้าจิตใจมีความต้องการหรือมีแรงจูงใจก็จะสามารถกระทำผิดได้ แต่หากขาดแรงจูงใจของจิตใจแล้วการกระทำผิดก็จะไม่เกิดขึ้น จะเห็นว่าปัจจัยทางจิตใจคือตัวการที่ก่อให้เกิดการกระทำผิด

วช.
NRCT

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ซึ่งปัจจัยที่ศึกษาได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะความผิด กำหนดโทษ ระยะเวลาที่ต้องโทษจำคุกมาแล้ว จำนวนครั้งที่เคยกระทำผิดวินัย ระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ และระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับบทลงโทษทางวินัย ผลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อแก้ไขและป้องกันปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ของกรมราชทัณฑ์ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาจากผู้ต้องขังชายที่ถูกลงโทษทางวินัยและถูกดำเนินคดีทางอาญาเพิ่มโทษ ในเรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง ซึ่งเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และเป็นข้อมูลจากสถิติการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานทั้ง 3 แห่ง ระหว่างเดือนตุลาคม 2547 ถึงเดือนมิถุนายน 2548 มีจำนวน 119 คน

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 35 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 34.50 รองลงมาช่วงอายุ 26- 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.60 และช่วงอายุ 18 – 25 ปี มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.60 ในด้านของระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 52.90 รองลงมาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 21.80 และน้อยที่สุดระดับปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8.40 ในด้านลักษณะความผิด พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ กระทำความผิดฐาน ผิดต่อ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ คิดเป็นร้อยละ 86.60 รองลงมาความผิดฐาน ประทุษร้ายต่อทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 7.60 และน้อยที่สุด ความผิดฐาน

ประทุษร้ายต่อเพศ คิดเป็นร้อยละ 2.50 ในด้านของกำหนดโทษที่ได้รับตามคำพิพากษาของศาล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีกำหนดโทษต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 83.20 รองลงมา ระหว่าง 10 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.90 และน้อยที่สุดมีกำหนดโทษ 31 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ .80 ในด้านของระยะเวลาที่ต้องโทษจำคุกมาแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องโทษจำคุกมาแล้วไม่เกิน 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.70 รองลงมา มากกว่า 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.80 และน้อยที่สุด ต้องจำคุกมาแล้วกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.50 ในด้านจำนวนครั้งที่เคยถูกลงโทษทางวินัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ถูกลงโทษทางวินัยครั้งแรก คิดเป็นร้อยละ 54.60 รองลงมา ถูกลงโทษทางวินัยครั้งที่สอง คิดเป็นร้อยละ 23.50 และน้อยที่สุดถูกลงโทษทางวินัยมากกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.20 และในด้านลักษณะการกระทำผิดวินัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กระทำความผิดวินัยในลักษณะความผิดต่อร่างกายและชีวิตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.30 และความผิดต่อ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.70

2. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ของผู้ต้องขัง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้ ความเข้าใจ ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ .81 และมีระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย ในระดับมากเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ .73

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง พบว่า อายุ การศึกษา ลักษณะความผิด กำหนดโทษ ระยะเวลาที่ต้องโทษจำคุกมาแล้ว จำนวนครั้งที่เคยถูกลงโทษทางวินัย ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง พบว่า ระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ของผู้ต้องขัง มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง พบว่า ระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย ศึกษาเฉพาะกรณี เรือนจำกลาง คลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง ผู้วิจัยมีข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะบางประการ ที่จะประโยชน์กับการแก้ไขและป้องกันปัญหาการกระทำผิดวินัยของ ผู้ต้องขัง ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีปริมาณการกระทำผิด วินัยร้อยละ 8.40 ในขณะที่กลุ่มผู้ต้องขังที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีปริมาณการกระทำ ผิดวินัยสูงมาก คือร้อยละ 91.6 การแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัย จำเป็นจะต้องให้ความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ อย่างทอ่งแท้ ตลอดจนชี้แนะให้เห็นถึงผลกระทบที่จะ ตามมาทั้งต่อตนเองและส่วนรวม โดยเฉพาะผลของการได้รับโทษตามกฎหมายจากการถูกดำเนิน คดีทางอาญาเพิ่มโทษ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าควรเน้นให้การศึกษาและฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องขังที่กระทำผิด วินัยให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพในตนเอง ให้เห็นคุณค่าของตนเอง มีหลักในการใช้ เหตุผลมากขึ้น ก็จะทำได้สามารถหลีกเลี่ยงการกระทำผิดวินัยได้ ในขณะเดียวกันกรมราชทัณฑ์ควร มีแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยให้ความสำคัญในการเผยแพร่ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ต้องขัง ในด้านของข้อพึงปฏิบัติและข้อควรละเว้นการปฏิบัติ และบทลงโทษทางวินัยให้แก่ผู้ต้องขังที่เข้าสู่ กระบวนการของงานราชทัณฑ์ โดยมอบหมายให้เรือนจำและทัณฑสถานทุกแห่ง จัดให้มีการให้คำ ปรีกษา อบรม ให้ความรู้ความเข้าใจ แก่ผู้ต้องขังอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ซึ่งเชื่อว่าจะช่วยลดการ กระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้เป็นอย่างดี

ข้อมูลจากการวิจัยยังพบว่า จำนวนครั้งที่ผู้ต้องขังเคยถูกลงโทษทางวินัยยังมีมากอยู่ คือเคย ถูกลงโทษทางวินัยมากกว่า 3 ครั้ง มีร้อยละ 21.80 แสดงให้เห็นว่าผู้ต้องขังไม่มีความเกรงกลัวต่อ การได้รับการลงโทษทางวินัย เพราะฉะนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของการ ลงโทษให้มีความรุนแรงมากขึ้น เช่น การเพิ่มโทษการขังเดี่ยวให้สูงขึ้น เพื่อให้เกิดการสำนึกผิด ทั้งนี้นอกจากจะป้องกันการกระทำผิดวินัยซ้ำแล้ว ยังเป็นการป้องปรามผู้ต้องขังอื่นไม่ให้กระทำผิด วินัยตามอย่างได้ด้วย

2. ผลจากการวิจัยเกี่ยวกับระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ของผู้ต้องขัง โดยจะเห็นว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อ กำหนดต่าง ๆ ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .81 แต่กลับมีปริมาณการกระทำผิดวินัยสูงกว่ากลุ่ม

ที่มีระดับความรู้ ความเข้าใจ ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจากผู้ต้องขังขาดจิตสำนึกในการปฏิบัติตัวให้อยู่ในกรอบของทางราชการ แม้ได้เรียนรู้ด้านกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ จึงเป็นเพียงการเรียนรู้แต่ไม่เกิดการสนใจในการนำมาปฏิบัติ ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า ควรแก้ปัญหาด้วยการให้ความรู้ ปลุกฝังด้านจิตสำนึกในการปฏิบัติตัวให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม เช่น การประพฤติปฏิบัติปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ จะส่งผลให้ได้รับประโยชน์ในด้านการขอพระราชทานอภัยโทษ ทำให้ได้รับการลดโทษมากขึ้น หรือการได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ ลดวันต้องโทษจำคุก หรือประโยชน์อย่างอื่นตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง แต่ทั้งนี้การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังจะต้องยึดหลักความเป็นธรรมและเสมอภาคกัน เพื่อป้องกันปัญหาอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

3. ผลจากการวิจัยเกี่ยวกับระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย พบว่าผู้ต้องขังมีระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .73 เป็นที่น่าสังเกตว่า ปริมาณการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังที่มีระดับความรู้ ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลางและมาก คือร้อยละ และ กลับมีปริมาณการกระทำผิดวินัยสูงกว่ากลุ่มผู้ต้องขังที่มีความรู้ ความเข้าใจ ในระดับน้อย คือร้อยละ ทั้งนี้เนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างเคยถูกลงโทษทางวินัยมาแล้ว จนทราบดีว่าการลงโทษทางวินัยไม่รุนแรง อีกประการหนึ่งเกิดจากการที่ผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นผู้ต้องขังที่ถูกต้องโทษจำคุกในคดีความผิดต่อ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ ทำให้ไม่เป็นที่ต้องการของญาติ พี่ น้อง ซึ่งอาจจะส่งผลในเรื่องของการได้รับผลประโยชน์ตามมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ในส่วนของการได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก หรือพักการลงโทษ ซึ่งในปัจจุบันต้องมีคำรับรองจากญาติผู้อุปการะ และเมื่อเข้าใจว่าญาติจะไม่รับอุปการะประโยชน์เช่นว่านี้จึงไม่สนใจให้ผู้ต้องขังประพฤติดี อยู่ในกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ดังนั้นแนวทางในการแก้ไขปัญหากลุ่มนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า กรมราชทัณฑ์ควรกำชับให้เรือนจำและทัณฑสถานจัดการอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อกล่อมเกล่าให้เกิดทัศนคติที่ดีและสำนึกในความมีส่วนร่วมในสังคม เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและมอบหมายหน้าที่บางอย่างให้ทำ เพื่อให้เห็นคุณค่าของตนเอง และพัฒนาตนเองไปในทางที่ดี เช่น ทดลองแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ช่วยงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นผู้ฝึกสอนงานตามที่มีความถนัดแก่ผู้ต้องขังอื่น เป็นต้น

4. นอกจากนี้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหากลุ่มนี้ ผู้วิจัยเห็นว่ากรมราชทัณฑ์ต้องให้ความสำคัญในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังอย่างจริงจัง โดยเฉพาะกลุ่มผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมเสพยาเสพติดให้โทษ ควรแยกจากกลุ่มผู้ต้องขังอื่นโดยเด็ดขาด และกำหนดให้เข้าโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูในลักษณะกลุ่มชุมชนบำบัดอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินผลอย่างตรงไป

ตรงมา โดยอาจกำหนดจัดตั้งเรือนจำหรือทัณฑสถานที่มีอยู่ทั่วทุกภูมิภาคเป็นศูนย์รวมผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะ ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ในเรือนจำและทัณฑสถานมาเป็นระยะเวลาพอสมควร พบว่า กรมราชทัณฑ์มีข้อจำกัดหลายด้าน ประกอบด้วย บุคลากรผู้ทำหน้าที่ด้านการแก้ไขฟื้นฟูที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และรักในงานด้านนี้น้อยมาก สถานที่ในเรือนจำและทัณฑสถานที่ไม่สามารถแยกหรือจำแนกผู้ต้องขังออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด เนื่องจากปริมาณผู้ต้องขังมีจำนวนมาก และงบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายสิ้นเปลืองไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนเป็นเงินกำไรกลับคืน ซึ่งหากกรมราชทัณฑ์สามารถแก้ไขข้อจำกัดดังกล่าวได้ ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาผู้ต้องขังที่กระทำความผิดลักษณะผิดต่อ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษได้อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับผู้สนใจจะศึกษาในเรื่องทำนองนี้ในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ เพื่อจะได้ประมวลลักษณะความผิดและเจตนาการกระทำผิดวินัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เกิดประโยชน์ในด้านการแก้ไขและป้องกันปัญหาการกระทำผิดวินัยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่กระทำผิดวินัย เป็นผู้ต้องขังที่มีฐานความผิด พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ จึงควรจะมีการศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้ต้องขังที่มีฐานความผิด พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ ที่กระทำผิดวินัย เพื่อให้สามารถกำหนดมาตรการป้องกันและแนวทางการปฏิบัติในทัณฑสถานบำบัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งควบคุมเฉพาะผู้ต้องขังคดี พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ อันจะเกิดประโยชน์โดยรวมต่องานราชทัณฑ์

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมราชทัณฑ์. 2542. หนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ มท 0911 / ว 22 เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง
จำเป็นจะต้องให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540.
26 กุมภาพันธ์ 2542.

_____. 2546. แผนยุทธศาสตร์กรมราชทัณฑ์ . กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ราชทัณฑ์.

_____. 2547. หนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ ยธ 0711 / ว 13 เรื่อง กฎกระทรวง ฉบับที่ 12
(พ.ศ. 2547) ออกตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479. 27 กุมภาพันธ์
2547.

ชวาล แพรัตกุล. 2526. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

ณัฐชัย สุชียามานนท์. 2546. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขังคดีจำหน่ายยาเสพติด
ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ทรงศรี ศรีทุมมา. 2542. การรื้อปรับระบบโครงสร้างองค์การ : ศึกษากรณีธนาคาร
กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ธีระชัย เจริญรักษ์. 2543. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการทำความผิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์
ของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล. 2532. การคุมประพฤติและการพักการลงโทษ . กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ.

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล และคณะ. 2542. รายงานการประเมินผลการดำเนินงานราชทัณฑ์
ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล
พับลิเคชั่น จำกัด.

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล. 2548. อาชญากรรม (การป้องกัน : การควบคุม). (พิมพ์ครั้งที่สอง).
นนทบุรี: พรทิพย์การพิมพ์.

นัทธี จิตสว่าง. 2541. หลักทัณฑ์วิทยา. นนทบุรี: มูลนิธิพิบูลย์สงเคราะห์ กรมราชทัณฑ์.

นาลยา บัวลอย. 2543. ปัจจัยในการกระทำผิดของผู้ต้องขังหญิงในคดีความผิด
เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2535. การวัดผล และการประเมินการเรียนการสอน.
(พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพมหานคร: B & B Publishing.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526. ทศนคติ: การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย.
ภาคนิพนธ์, มหาวิทยาลัยพัฒนบริหารศาสตร์.

ประเสริฐ เมฆมนี. 2522. หลักทัณฑ์วิทยา. กรุงเทพมหานคร: บริษัท บพิศการพิมพ์ จำกัด.

พจนา วรวัฒน์เมธิกุล. 2546. ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ: ศึกษาเฉพาะกรณี
ผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. วิธีทางพฤตินิยมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด).
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

มนตรี บุญนาค. 2542. วิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้า: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขัง
ในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ล้วน สายยศ. 2539. **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร:
ศึกษาพร จำกัด.

วสันต์ สิงคเสลิต. 2543. **การสร้างวินัยผู้ต้องขังด้วยระบบการคัดคะแนนความประพฤติ:
กรณีศึกษาเรือนจำกลางอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วริศรา ศิริสุทธิเดชา. 2546. **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของผู้ต้องขังในคดีลักทรัพย์:
ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วารุณี ฐิริสินสิทธิ์. 2531. **การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน: แนวคิดทางสังคมวิทยา**.
กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์ การพิมพ์.

วิเชียร เกตุสิงห์. 2543. **สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สมบุญ มาศประมุท. 2547. **ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ศึกษาเฉพาะกรณี
เรือนจำกลางบางขวาง**. ภาคนิพนธ์, สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.

สุธรรม วงศ์จร. ม.ป.ป. **คู่มือการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายราชทัณฑ์ ฉบับสมบูรณ์**.

สุมลทิพย์ ใจเหล็ก. 2545. **ปัญหาในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในคดียาเสพติด**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อัมณพ ชูบำรุง. 2527. **ทฤษฎีอาชญาวิทยา**. ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Bloom, B.S. 1979. **Taxonomy of Education Objective, Handbook I: Cognitive Domain**.
New York: David McKay Company, Inc.

Charles H. McCaghy. 2003. **Deviant Behavior**. San Francisco: United State of America.

Con C. Gibbons. 1973. **Society Crime and Criminal Careers**. New Delhi: Prentice Hall.

Freud Sigmund. 1961. **The Ego and Id in The Complete Psychological Work of Sigmund Freud Vol. 19**. London: The Hogarth Press.

Garbriel Tarde in Brenda S. Griffin and Charles T. Griffin. 1978. **Juvenile Delinquency in Perspective**. New York: Harper & Row, Publishers.

Good, C.V. 1973. **Dictionary Of Education**. New York: Mc Graw – Hill, Inc.

Herman Manhein. 1965. **Comparative Criminology**. London: Routledge & Kegan Paul.

Hirschi Travis W. 1969. **Cause of Delinquency**. Berkeley University of California Press.

Paul B. Weston and Kenneth M. Wells. 1972. **Law Enforcement and Criminal Justice**. Pacific Palisades, California: Goodyear Publishing Company, Inc.

Reckless Walter C. and Dinitz Simon. 1972. **The Prevention of Delinquency**. Columbus: Ohio State University Press.

Webster. 1984. **Webster's 2 New Riverside University Dictionary**. New York: Houghton Mifflin Company.

ภาคผนวก

วช.

NRCT

แบบสอบถาม

เรื่อง การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยทางวิชาการเท่านั้น โดยขอรับรองว่าคำตอบของท่านจะถือเป็นความลับและจะไม่มีการอ้างอิงถึงตัวบุคคลไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ดังนั้น จึงขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ทั้ง 3 ตอน จักขอบคุณมาก

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้กรอกแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมคำในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. ปัจจุบันอายุ.....ปี

2. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าประถมศึกษา

☐ ประถมศึกษา

☐ มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า

☐ ปริญญาตรีขึ้นไป

3. ลักษณะความผิด

☐ พ.ร.บ.ยาเสพติด (เช่น ยาบ้า)

☐ ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (เช่น ปล้น)

☐ ประทุษร้ายต่อชีวิต (เช่น ฆ่า)

☐ ประทุษร้ายต่อเพศ (เช่น ข่มขืน)

4. กำหนดโทษ ตามคำพิพากษาของศาล

☐ กำหนดโทษต่ำกว่า 10 ปี

☐ กำหนดโทษ 10 – 20 ปี

☐ กำหนดโทษ 21 – 30 ปี

☐ กำหนดโทษ 31 – 40 ปี

☐ กำหนดโทษ 41 – 50 ปี

5. ระยะเวลาที่ต้องโทษจำคุกมาแล้ว.....ปี

6. ท่านถูกลงโทษทางวินัยจนถึงปัจจุบันมาแล้วกี่ครั้ง

☐ จำนวน 1 ครั้ง

☐ จำนวน 2 ครั้ง

☐ จำนวน 3 ครั้ง

☐ จำนวน 4 ครั้ง

☐ มากกว่า 4 ครั้ง

7. ลักษณะการกระทำผิดวินัยที่ถูกดำเนินคดีทางอาญาเพิ่มโทษเป็นความผิดในลักษณะใด

☐ ความผิดต่อชีวิต

☐ ความผิด พ.ร.บ. ยาเสพติด

☐ ความผิดต่อร่างกาย

ตอนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่างๆ ของเรือนจำ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าถูกต้องที่สุด

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่
1.	การกระทำผิดวินัย หมายถึงการไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของเรือนจำ		
2.	การเลื่อนชั้น เป็นประโยชน์ที่เรือนจำจัดให้แก่นักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดี		
3.	เรือนจำมีหน้าที่แจ้งข้อมูล ข่าวสารทางราชการที่เป็นประโยชน์แก่ท่าน ให้ท่านทราบ		
4.	ชั้นของนักโทษเด็ดขาด มีความสำคัญต่อสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้รับ		
5.	เมื่อท่านมีความเจ็บป่วย เรือนจำจะต้องจัดให้มีแพทย์ พยาบาล ตรวจรักษาให้ท่าน		
6.	เงินเป็นสิ่งของต้องห้าม ผู้ต้องขังทุกคนห้ามมีไว้ในครอบครองเด็ดขาด		
7.	เรือนจำจะต้องประชาสัมพันธ์ให้ท่านทราบถึงสิทธิประโยชน์และหน้าที่ของท่าน		
8.	เจ้าหน้าที่สามารถสั่งการให้ท่านทำงานโดยชอบด้วยกฎหมายได้		
9.	ท่านกระทำผิดวินัยเพราะไม่ทราบว่าเป็นความผิดวินัย		
10.	การยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ของท่าน เจ้าหน้าที่ได้ให้การดูแล เอาใจใส่ ติดตาม และได้แจ้งผลให้ท่านทราบ		
11.	อาหารที่เรือนจำได้จัดให้ท่านต้องมีคุณภาพ มีความสะอาด ถูกสุขลักษณะ และเป็นสิทธิของท่านที่จะได้รับอาหารอย่างน้อยวันละ 2 มื้อ		
12.	นักโทษเด็ดขาดท่านนั้น ที่ได้รับการพิจารณาจัดชั้น		

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่
13.	การเล่นไฟเพื่อคลายเครียด ไม่ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย		
14.	นักโทษเด็ดขาดที่เหลือกำหนดโทษจำต่อ 1 ใน 3 มีโอกาสได้รับการพักโทษ		
15.	วิทยุขวานอะเบาต์ จัดเป็นสิ่งของต้องห้าม		
16.	ท่านสามารถประกอบอาหารรับประทานเองได้ ไม่ถือว่าผิดวินัย		
17.	การเล่นการพนันผลฟุตบอล เป็นความผิดวินัย		
18.	ท่านทราบเรื่อง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ จากคู่มือ เกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ ข้อพึงปฏิบัติ และข้อห้าม ที่เรือนจำแจกให้ท่าน		
19.	การมีหนังสือไปไว้ในครอบครองเป็นความผิดทางวินัย		
20.	การพักการลงโทษเป็นประโยชน์สำหรับนักโทษเด็ดขาดที่ประพฤติดี		
21.	ชั้นของนักโทษเด็ดขาดมี 6 ชั้น		
22.	ผู้ต้องขังคนไทยเล่นการพนันมวยไทยได้ ถือว่าส่งเสริมศิลปของชาติ ไม่ผิดวินัย		
23.	บริเวณที่ทางเรือนจำประกาศว่าเป็นเขตห้ามเข้า เช่นแนวกำแพง ท่านถือว่าไม่ต้องปฏิบัติตามก็ได้ ไม่ผิดวินัย		
24.	การที่ทางเรือนจำจัดงานให้ท่านทำถือว่าเป็นมาตรการลงโทษท่านอย่างหนึ่ง		
25.	การติตรวน มีเป้าหมายสำคัญเพื่อลงโทษผู้ต้องขังที่ต่อต้าน		

ตอนที่ 3 ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการลงโทษของเรือนจำ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าถูกต้องที่สุด

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่
1.	ก่อนที่ท่านจะถูกลงโทษทางวินัย เจ้าหน้าที่จะให้ท่านได้ชี้แจงข้อแก้ตัวก่อนทุกครั้ง		
2.	การตีตรวน ถือเป็นมาตรการลงโทษทางวินัยอย่างหนึ่ง		
3.	การลงโทษผู้กระทำผิดวินัย จะลงโทษได้ไม่เกิน 3 สถาน		
4.	การลงโทษขังเดี่ยว จะขังเกิน 3 เดือนก็ได้		
5.	การมีเงินสดไว้ในครอบครองจะทำให้ถูกตัดการอนุญาตให้เยี่ยมจากบุคคลภายนอก		
6.	การทำให้ทรัพย์สินของทางราชการหรือของผู้อื่นเสียหายโดยประมาท อาจถูกลงโทษงดการเลื่อนชั้น		
7.	การพยายามหลบหนีจะทำให้ถูกตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียนและอาจถูกแจ้งความร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีเพิ่มโทษฐานหลบหนีที่คุมขัง		
8.	การไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายอาจถูกลงโทษลดชั้นได้		
9.	การทะเลาะวิวาทกัน ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป อาจถูกลงโทษขังเดี่ยว		
10.	ท่านไม่ทราบว่าการเล่นการพนันอาจถูกลงโทษลดชั้น		
11.	การกระทำผิดวินัย หากเป็นความผิดอาญาท่านอาจจะได้รับโทษทางอาญาด้วย		
12.	การถูกลงโทษขังเดี่ยวจะทำให้ถูกตัดสิทธิการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียนด้วย		
13.	การเสพหรือผลิตของเมาในเรือนจำจะถูกลงโทษลดชั้น		
14.	การเสพยาเสพติด อาจถูกลงโทษลดชั้น ขังเดี่ยว ตัดการเยี่ยมติดต่อกับบุคคลภายนอก		
15.	เงินหรือสิ่งของต้องห้ามที่เรือนจำตรวจพบ สามารถยึดเป็นของแผ่นดินได้		
16.	การพยายามหลบหนีจะถูกลงโทษงดการเลื่อนชั้น		
17.	การลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้าภายในเรือนจำจะต้องถูกตัดการเยี่ยมเยียน		

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่
18.	การใช้กิริยาจา ไม่สุภาพแก่ญาติที่มาเยี่ยมเยียนแต่สำนักในความผิด มีโทษภาคทัณฑ์		
19.	การพยายามหลบหนีหรือหลบหนีแล้วแต่ได้ตัวคืนมาจะทำให้ถูกงดการ เลื่อนชั้น		
20.	การกระทำผิดวินัยที่เป็นความผิดทางอาญา จะต้องดำเนินคดีตามกฎหมาย อาญาด้วย		
21.	ก่อการวิวาทแก่ผู้ต้องขังอื่น แต่ไม่ร้ายแรงขึ้นภายในเรือนจำ ถือว่าเป็น การกระทำผิดวินัย อาจได้รับโทษลดชั้น		
22.	การพยายามหลบหนี อาจทำให้ถูกตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้อง โทษ จำคุกไม่น้อยกว่า 30 วัน แต่ไม่เกิน 60 วัน		
23.	การมียาเสพติดทุกชนิดไว้ในครอบครองภายในเรือนจำ นอกจากจะถูก ลงโทษทางวินัยลดชั้นแล้วจะถูกดำเนินคดีอาญาด้วย		
24.	การพยายามทำร้ายกัน อาจทำให้ถูกตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้อง โทษจำคุกด้วย		
25.	การจงใจหลีกเลี่ยงงาน อาจทำให้ถูกตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวัน ต้องโทษจำคุกไม่น้อยกว่า 15 วัน แต่ไม่เกิน 30 วัน		

วช.
NRCT

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-สกุล นายอนุวัตร โชคเฉลิมวงศ์

เกิด วันที่ 23 พฤศจิกายน 2518

การศึกษา จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม
จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม กรุงเทพมหานคร

การทำงาน ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งนักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ 5
เรือนจำกลางบางขวาง กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 117 หมู่ 3 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

